БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 52 (283)

15 МАРТ СЕШАНБА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА: Жиззах районидаги 1-нчи МТСда кўклам дала ишларига тайёргарликнинг қониқарсиз бораётганлиги тўғрисида (1-нчи бет).

Совет Иттифоқида (1-нчи бет).

Атом энергиясидан илмий тадқиқот ва ишлабчиқаришни такомиллаштириш методи сифатида фойдаланиш — СССР Фанлар академияси президиумининг бош илмий секретари академик **А. В. Топчиев** блан суҳбат (1-нчи бет).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ. **Х. Абдусаматов.** — Коммунистлар чорвачиликни ривожлантириш учун курашга қат'ий киришдилар. **З. Йўлдошев.** — Коммунистларнинг сиёсий ўқиши яхши ташкил этилган жойда (2-нчи бет).

Ерларни экишга тайёрлаш, техникани янги усулда ишлашга мослаштиришни тез ва муваффақиятли тугаллайлик! Ш. Кузанбоев. — Октябрь районидаги ва'дабозлар (3-нчи бет).

ИЛҒОР КОЛХОЗЛАР ТАЖРИБАСИДАН: **В. Жалилов.** — Хўжалиги комплекс ривожланаётган колхоз (3-нчи бет).

Жаҳон Тинчлик Кенгаши Бюросининг мажлиси (4-нчи бет).

Америкали провокаторлар ва уларнинг ҳомийлари фош қилинди (4-нчи бет).

Тошкентда (4-нчи бет).

Ишлабчиқариш кенгашларининг ролини янада оширайлик

Область саноат корхоналарининг кўпсонли коллективлари ўртасида маҳсулот ишлаб чиқаришни тобора кўпайтириш ва шу асосда бешинчи бешйилликнинг охирги, ҳал қилучи йили бўлган 1955 йил ишлабчиқариш топшириғини муддатидан илгари бажариш учун бошланган умумхалқ кураши тобора янги куч, янги ғайрат блан кенг қулоч ёйиб бормоқда. Бутун мамлакатимиз каби областимиз экономикаси ҳам тўхтовсиз ўсмоқда ва ривожланмоқда.

Аммо шуни айтиш керакки, ҳали саноат корхоналари, транспорт ва қурилишлардаги ички имкониятлардан, ишлабчиқаришдаги барча резервлардан тўла ҳамда унумли фойдаланилаётир, деб айтиб бўлмайди. Шу сабабли омманинг ижодий ташаббуси ва меҳнат соҳасидаги ғайратини маҳаллий резервлардан имкони борича унумли фойдаланишга сафарбар этиш ҳамда бу соҳадаги ҳарбир янгиликни, ҳарбир ташаббусни бутун чоралар блан актив равишда ўз вақтида қўллаб-қувватлаш — маҳаллий партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир.

Саноат корхоналари, транспорт ва қурилиш ташкилотларидаги ишлабчиқариш кенгашлари меҳнат унумини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, унинг таннархини камайтириш, ишлабчиқариш процессларини тобора такомиллаштиришда ғоят муҳим роль ўйнайди. Шунинг учун фабрика ва завод касаба союзлари корхоналардаги ишчилар, хизматчилар ҳамда инженер-техник ходимларнинг ишлабчиқариш кенгашларига алоҳида э'тибор беришлари керак. Чунки, ишлабчиқариш кенгашлари кенг меҳнаткашлар оммасининг коммунистик жамият қурилиши ишларига актив иштирок этишини та'минловчи, уларнинг ижодий ташаббусларини корхона иқтисодий кўрсаткичларини яхшилашга сафарбар этучи энг муҳим воситалардан биридир.

Илғор корхоналарнинг тажрибаси шуни кўрсатадики, қаерда ишлабчиқариш кенгашларини ўз вақтида ўтказиб туришга алоҳида э'тибор берилса, уни жонлантириш учун зарур бўлган ҳамма чоралар кўрилса, унга бутун коллективнинг актив иштирок этиши та'минланса — у жуда катта натижаларни беради.

Тошкентдаги тўқимачилик саноати машинасозлиги заводи ўтган 1954 йил ишлабчиқариш планини бажармади ва давлат олдида кўп миқдорда қарздор бўлиб қолди. Бу аҳвол корхона коллективини қаттиқ ҳаяжонга солди. Заводнинг ҳарбир ишчиси, ҳарбир инженер-техник ходими юз берган оғир аҳволни тугатиш ва ўз жонажон корхоналарини илғорлар қаторига олиб чиқиш ҳақида жиддий ўйлайбошладилар. Завод касаба союз ташкилоти (раиси ўртоқ Виноградов) юз берган камчиликларни барча цехларда, сўнг эса умумзавод миқ'ёсида атрофлича муҳокама қилишга қарор қилди. Цехларда ўтказилган кенгашларда бутун коллективни қизиқтираётган, уни ҳаяжонга солаётган энг муҳим масалалар, жумладан ишлабчиқаришни ва меҳнатни тўғри ташкил этиш, хомаш'ё ва ёрдамчи материалларни қаттиқ тежаб-тергаб сарфлаш, браж, сифатсиз маҳсулот тайёрлашни бутунлай тугатишга доир масалалар кенг жамоатчилик иштирокида муҳокама қилинди. Танқид ва ўз-ўзини танқид асосида ўтказилган бу кенгашларда ишчилар йўл қўйилган камчиликларнинг асосий сабабларини очиб ташладилар ва уни тузатиш соҳасида ўзларининг қимматли таклифларини киритдилар.

Заводда ишлабчиқариш кенгашларининг хилма-хил формаларидан ўринли фойдаланилмоқда. Масалан, ҳарҳафтада бир хил касбдаги ишчилар, мастерлар ва техникларнинг йиғилиши бўлиб туради ва унда ўтган ҳафтада қилинган ишлар якунланади, йўл қўйилган камчиликлар оператив равишда тузатилади. Кенгашларда киритилган таклифларни амалга ошириш натижасида корхона ўзини аста-секин ўнглайбошлади. Участкалар, цехлар бир ме'ёрда ишлайбошлади, сифатсиз ва брак маҳсулот ишлабчиқариш кескин суратда камайди. Қолоқ участкалар ишлабчиқариш кенгашларининг ёрдами блан илғорлар қаторидан жой олабошлади. Завод 1955 йилнинг январь ва февраль ойлари учун белгиланган планни ялпи маҳсулот бўйича ҳам, товар маҳсулоти бўйича ҳам муддатидан илгари бажарди ва пландан ташқари мамлакатимиз тўқимачилик саноати корхоналари учун ўнлаб машиналар ишлаб чиқарди.

Броқ айрим корхоналарнинг хўжалик раҳбарлари ва касаба союз ташкилотлари ишлабчиқариш кенгашларининг аҳамиятини ҳали ҳам тўла тушиниб етмаётирлар. Бунга мисол қилиб Каганович номли паровоз-вагон ремонт заводи (завод касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Горшков)-ни кўрсатиш мумкин. Касаба союз комитети корхонадаги участкаларда, цехларда вақти-вақти блан ишлабчиқариш кенгашларини ўтказиб туришга кам э'тибор бермоқда. Ваҳоланки, заводда бундай кенгашларда муҳокама қилиниши зарур бўлган жуда катта камчиликлар бор. Жумладан, ўтган 1954 йили корхонада минг кубометрга яқин ёғоч материаллари, бирнеча юз тонна пўлат ва тунука ортиқча сарфланди. Натижада тайёрланаётган маҳсулот таннархи планда белгиланганидан анча ошиб кетмоқда. Заводдаги яна бир катта камчилик шундаки, кўпгина цехлар бир ме'ёрда ишламаётир ва оқибатда маҳсулот сифати пасаймоқда.

Лекин шунга қарамай касаба союз ташкилоти кенгаш вақтида завод коллективидан тушган жуда кўп қимматли таклифларни амалга ошириш иши блан жиддий шуғулланмаётир. Бу эса ўз навбатида ишлабчиқариш кенгашларининг та'сирини камайтирмоқда. Коллективнинг ишлабчиқариш кенгашига бўлган бундай нотўғри муносабатига бутунлай хотима бериш керак.

Бу ўринда шуни алоҳида айтиб ўтиш керакки, ба'зи корхоналарда ишлабчиқариш кенгашлари расмиятчилик учунгина наридан-бери, шошма-шошарлик блан ўтказилади. Бу соҳада темир йўл Тошкент бўлими касаба союз ташкилотининг ишини мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Хўжакўрсингагина ўтказилган кенгашлар коллективнинг қимматли вақтини олишдан бошқа хечқандай натижани бермайди.

Кенгашларнинг юксак савияда ўтишини та'минлаш учун, аввало кенгашнинг кун тартибини пухта, ҳартомонлама ўйлаб, ишлаб чиқишга алоҳида э'тибор бериш керак. Бунинг учун кенгаш олдидан цехком, завком ва фабкомларнинг ишлабчиқариш-оммавий ишлар бўйича комиссиясининг а'золари илғор ишчилар, цех ва участка раҳбарлари блан маслаҳатлашишлари ва ҳаммани қизиқтираётган, корхонанинг шу кундаги хўжалик фаолиятидаги энг муҳим масалаларни танлаб олишлари керак. Кенгашларда коллективдан тушган таклифларнинг қандай амалга оширилаётганлигини касаба союз ташкилотлари ва хўжалик раҳбарлари доимо назорат қилиб боришлари лозим.

Корхоналарда ишлабчиқариш кенгашларининг ўз вақтида, жонли ўтишини та'минлаш, ишлабчиқаришда уларнинг ролини янада ошириш партия ташкилотларининг диққат марказида бўлиши керак. Ишлабчиқариш кенгашларини корхонадаги ишчилар, инженер-техник ходимларнинг ҳақиқий ижодий кенгашига, янгиликларни юзага чиқариш ва татбиқ этиш кенгашига айлантириш зарур. Партия ташкилотлари бу кенгашларда ма'қулланган, ишлабчиқаришни ихчамлаштиришга ёки маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган рационализаторлик таклифларини амалда татбиқ этиш учун барча чораларни кўришлари керак. Партия ташкилотлари томонидан ҳартарафлама қўллаб-қувватланган, контроль қилиб турилган тақдирдагина ишлабчиқариш кенгашлари ҳақиқий ижодий ҳамкорлик, янгиликларни вужудга келтириш ва уни ишлабчиқаришга татбиқ этиш жойига айланади.

Н. А. Булганиннинг СССР Олий Совети иккинчи сессиясида сўзлаган нутқи брошюра бўлиб босилиб чиқди

РИГА, 12 март. (ТАСС). Латвия давлат нашриёти ўртоқ Н. А. Булганиннинг 1955 йил 9 февральда тўртинчи чақириқ СССР Олий Совети иккинчи сессиясида сўзлаган нутқини брошюра қилиб босиб чиқарди.

Брошюра латиш тилида нашр этилди.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ УЧУН ЗАКАЗЛАР БАЖАРИШДА МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИ

Тошкент ва Чирчиқ шаҳарларида ўғит солучи культиваторлар учун деталь ва узеллар ишлаб чиқарадиган саноат корхоналари социалистик мусобақасининг натижалари якунланди. Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинати механика заводининг коллективига Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари советининг кўчма Қизил байроғи ҳамда пул мукофоти берилди. Бу корхона январь ва февраль ойларида культиваторлар учун 4400 та кўтаргич тайёрлаб берди, бу—топшириқдан 1440 та ортиқдир. Пландан ташқари кўп миқдорда бошқа детальлар ҳам ишлаб чиқарилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари советининг қарорида Йўллар министрлигига қарашли 1-нчи ремонт-механика заводи, «Ўзбекэнерго» ремонт ишлаб чиқариш корхонаси, «Автотрактородеталь», радиодеталь, «Сельэлектро», Ильич номидаги кон-шахта ускуналари заводлари ва инструментсозлик заводи культиваторлар учун деталь ва узеллар тайёрлаш соҳасида яхши ишлаганликлари кўрсатилади. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Жиззах районидаги 1-нчи МТСда кўклам дала ишларига тайёргарликнинг қониқарсиз бораётганлиги тўғрисида

Жиззах районидаги 1-нчи МТСнинг кўкламги экишга тайёргарлик ишлари текширилганда шу нарса аниқландики, МТС директори М. Турсунов, район партия комитетининг МТС зонаси бўйича секретари Н. Г. Ниёзов ўртоқлар МТС ва колхозларни дала ишларига ўз вақтида тайёрлашга мас'улиятсизлик блан қараганлар. Натижада МТС ва у хизмат қиладиган колхозлар экишни ўтказишга ҳали ҳам тайёр эмас, дала ишлари эса жуда ҳам қониқарсиз олиб борилмоқда.

Шу йилнинг 10 мартигача 100 дан ортиқ трактор ишга тайёрланмаган, 38 трактор, 4 сеялка, 35 культиваторни торқаторларда ишлатишга ва квадрат-уялаб экишга мослаш тугалланмаган, пуркагич-чанглагич аппаратларини мослаштириш бошланмаган. МТСнинг давлат комиссияси томонидан қабул қилиб олинган тракторлар ва қишлоқ хўжалик машиналарида жуда кўп нуқсонлар бор.

МТСда етарли миқдорда кадрлар ва материал ресурслари бўлишига қарамасдан сенокосилкаларни, чалғиларни ва пичан ўрадиган бошқа асбоб-ускуналар ҳамда комбайнларни ремонт қилиш юзасидан комплекс ремонт бригадалари тузилмаган.

Тайёрланган трактор паркидан дала ишларида ёмон фойдаланилмоқда, бунинг натижасида колхозларда дон экиладиган 3520 гектардан кўпроқ ер ва чигит экиладиган 2770 гектар ер ҳайдалмаган, шудгорни ва кузги экинларни бороналаш ташкил этилмаган.

МТС колхозларда ишнинг ташкил этилишига қониқарсиз раҳбарлик қилаётир: ғўзапоя шу вақтгача батамом йиғиштириб олинмаган, маҳаллий ўғит далага секинлик блан ташиб чиқарилмоқда, запас суғоришлар ва ерни текислаш суст бораётир.

Чигитни квадрат-уялаб экиш учун кадрлар тайёрлашда катта камчиликларга йўл қўйилган. МТС кадрларининг 50 проценти шу вақтгача практик машғулотлардан ўтмаган ва квадрат-уялаб экиш техникасидан имтиҳон топширмаган.

МТСда кўкламги экишга тайёргарликнинг ва колхозлардаги бошқа ишларнинг бундай йўл қўйиб бўлмайдиган аҳволда эканига сабаб шуки, машина-трактор станциясининг раҳбарлари давлат интизомини бузаётирлар. МТСда меҳнат интизоми бўш. МТС ишчилари ишга доим кечикиб чиқадилар ва прогул қиладилар, ремонт мастерскойларида меҳнат яхши уюштирилмаган. Район партия комитетининг МТС зонаси бўйича секретари ўртоқ Ниёзов, МТСнинг бошланғич партия ташкилоти МТС коллективи ўртасида оммавий-сиёсий ишларни суст олиб бормоқдалар, ишчилар ва хизматчилар коллективини биринчи навбатдаги, кечиктириб бўлмайдиган вазифаларни бажаришга сафарбар этмаётирлар. Ишлабчиқариш илғорларининг муваффақиятлари яхши оммалаштирилмаётир. Деворий газета ва «Жанговар варақа»лар чиқарилмаётир, энг яхши кишиларнинг тажрибалари оммалаштирилмай қолаётир, социалистик мусобақа яхши ташкил этилмаган.

Район партия комитетининг МТС зонаси бўйича секретари Ниёзов ва МТС директори Турсунов ўртоқлар колхоз ишлабчиқаришининг ҳамма тармоқларини юксалтириш тадбирларини амалда бажаришга мас'улиятсизлик блан қарамоқдалар. Ниёзов ва Турсунов ўртоқлар КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми қарорини яхши ўрганмаганлар ва қарордан келиб чиқадиган вазифаларни аниқлаб олмаганлар. Улар колхозларда жамоат чорвачилигини янада ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш тадбирларини ишлаб чиқишга юзаки раҳбарлик қилмоқдалар. Турсунов ва Ниёзов ўртоқлар чорвачилик фермаларидаги ишнинг аҳволини, колхозларнинг қанчадан сут соғиб олаётганини билмайдилар. Олти колхоздан фақат биттасидагина сигирларнинг бир қисми қўлда боқишга кўчирилган, лекин уларни боқиш уюштирилмаган, натижада колхозларда ҳарбир сигирдан суткасида соғиб олинадиган сут миқдори 2—3,5 килограммдан ошмайди. Маккажўхори ва бошқа озуқа экинлари экиладиган майдонлар шу вақтгача аниқлаб олинмаган, уруғ тайёрлаш иши олиб борилмаётир.

Жиззах район 1-нчи МТС зонасидаги колхозларда далачилик звенолари ҳозиргача ташкил этилмаган, ем-хашак бригадалари тузилмаган, сут соғучилар етарли миқдорда танланмаган. Бригада ва звенолар малакали ходимлар блан мустаҳкамланмаган, колхоз коммунистлари ишлабчиқаришнинг ҳал қилучи участкаларига қўйилмаган, чорвачиликда коммунистлардан фақат 17 киши ишламоқда.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети Самарқанд область партия комитети ҳамда Жиззах район партия комитетининг қишлоқ хўжалигига ва айниқса МТС фаолиятига юзаки раҳбарлик қилаётганликлари ҳамда МТС фаолияти устидан контрольлик ўрнатмаётганликлари натижасида Жиззах районидаги 1-нчи МТСда ана шундай аҳвол юз бермоқда, деб ҳисоблайди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети **қарор қилди:**

1. МТС ва колхозларнинг кўкламги экишга тайёргарлик ишларига қониқарсиз раҳбарлик қилаётгани ҳамда КПСС Марказий Комитети сентябрь ва январь Пленумларининг қарорларини бажаришга мас'улиятсизлик блан қарагани учун Жиззах районидаги 1-нчи МТС директори Турсунов ва район партия комитетининг МТС зонаси бўйича секретари Ниёзов ўртоқларга виговор э'лон қилинсин.

Турсунов ва Ниёзов ўртоқлар ана шу қайд қилинган камчиликларни яқин кунлар ичида тугатмасалар ва МТС ҳамда колхозлардаги ишни яхшиламасалар, улар бундан кўра қаттиғроқ жавобгарликка тортиладилар, деб огоҳлантирилсин.

2. Жиззах район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Саноқуловнинг э'тибори райондаги 1-нчи МТСда кўкламги экишга тайёргарлик ишида юз берган жиддий аҳволга жалб этилсин ва чигит, дон ва ем-хашак экинлари экишни ўз вақтида ўтказиш мақсадида Саноқулов ва МТС директори Турсунов ўртоқларга МТС ишчилари, мутахассислари, колхоз раҳбарлари ҳамда колхозчилар ғайратини экишга тайёргарлик ишида йўл қўйилган катта камчиликларни дарҳол тугатишга сафарбар этиш ва қуйидаги тадбирларнинг бажарилишини та'минлаш мажбурияти юклансин:

а) трактор ва қишлоқ хўжалик машиналарини чигит ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик экинлари экишга тайёрлаш ва ремонт қилиш яқин 10 кун ичида тамомлансин;

б) чигит ва маккажўхорини квадрат-уялаб экиш учун кадрлар тайёрлаш шу йилнинг 20 мартигача тугаллансин, бунда экиш агрегатлари шахсий составининг квадрат-уялаб экишда практик малака ҳосил қилиши назарда тутилсин;

в) барча тракторларнинг ер ҳайдаш, бороналаш, ер текислаш ва экишга тайёрлаш блан боғлиқ бўлган бошқа ишларни бажаришда кеча-кундуз унумли ишлаши та'минлансин;

г) яқин ўн кун ичида зарур миқдордаги маҳаллий ўғитлар далага чиқарилсин, шунингдек колхозларнинг Сельхозснаб омборларидан минерал ўғитларни ўз вақтида ташиб олишлари уюштирилсин;

д) далачилик бригадалари ва звеноларини мустаҳкамлаш иши яқин кунларда тамомланиб, уларга ишлабчиқаришдаги илғор методларни жорий қилишни ҳамда пахта, беда, дон, ем-хашак ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини оширишни та'минлайоладиган энг тажрибали колхозчилар бошлиқ қилиб тайинлансин;

е) экиш планини бажараоладиган миқдорда чигит, беда, маккажўхори ва бошқа дон экинлари уруғликларининг тайёрланганлиги, уларнинг ўз вақтида ташиб олиниши, тозаланиши ва экишга тайёрланиши текшириб кўрилсин, бунда уруғликларнинг сифатига алоҳида э'тибор берилсин.

3. Жиззах район партия комитетининг секретари ўртоқ Саноқуловга КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорини амалга ошириш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқишда район колхозларида йўл қўйилган жиддий камчиликларни дарҳол тугатиш мажбурияти юклансин, МТС, колхоз раҳбарлари ва партия ташкилотларининг ана шу муҳим ишга юзаки қарашларига йўл қўйилмасин, колхоз активлари, барча колхозчилар ва МТС ходимларининг кенг иштирокида райондаги мавжуд имкониятлардан ва илғорлар тажрибасидан тўла фойдаланиш асосида чорвачиликни кескин суратда юксалтириш, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш тадбирларини ишлаб чиқиш та'минлансин.

4. Жиззах район партия комитетига, МТС ва колхозлардаги бошланғич партия ташкилотларига МТС ишчилари ва колхозчилар ўртасида, трактор ва далачилик бригадалари ҳамда звеноларида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб, бу ишни меҳнат интизомини мустаҳкамлашга, топширилган иш учун жавобгарликни кучайтиришга ва иш сифатини оширишга қаратиш мажбурияти юклансин.

Ишлабчиқаришнинг илғор усулларини жорий қилиш учун социалистик мусобақани кучайтириш, барча ресурслардан тўла фойдаланиш ва шу асосда пахтадан ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олиш, чорва молларнинг маҳсулдорлигини кўпайтириш та'минлансин.

5. Самарқанд область партия комитетига—ўртоқ Ёқубовга экишга тайёргарликда орқада қолаётган барча МТСларнинг ишини қараб чиқиш, уларга кўкламга тайёргарликни тугаллаш ва кўкламги экишни ўз вақтида ўтказиш учун зарур бўлган барча ташкилий ва техника ёрдами кўрсатиш мажбурияти юклансин.

6. Область ва район партия комитетларига мазкур қарорни МТС ва колхозларнинг бошланғич партия ташкилотларида муҳокама қилиш ҳамда МТС ва колхозларда кўкламги экишни ўтказишга тайёргарликдаги қолоқликни тугатиш юзасидан белгиланган тадбирларни амалга ошириш мажбурияти юклансин.

СОВЕТ ИТТИФОҚИДА

Олтой ўлкаси. Бултур Словгород шаҳари яқинида ташкил этилган «Олтой» совхозида кўклам экиш кампаниясига катта тайёргарлик кўрилмоқда. Совхозда қиш давомида 18 минг гектар ерда қор тутилди. Уруғлик фонди экишга тайёрланмоқда. **Суратда:** совхознинг 2-нчи бўлим агрономи **А. В. Жвирко** (чапда) уруғлик контроли лабораториясининг старший лаборанти **Т. С. Демидовага** уруғлик буғдойни текширишга топширмоқда.

В. Николаев фотоси (ТАСС фотохроникаси).

ҚОЗОҒИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

ОЛМАОТА, 12 март. (ТАСС). Қозоғистон ССР Олий Совети Президиуми Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси тўртинчи чақириқ Олий Советининг сессиясини 1955 йил 28 мартда Олмаота шаҳрида чақириш тўғрисида Фармон қабул қилди.

КАХОВКА ГЭСИ УЧУН ИККИНЧИ ГИДРОТУРБИНА

ХАРЬКОВ, 12 март. (ТАСС). Киров номидаги турбина заводининг коллективи ишлабчиқаришда янги муваффақиятга эришди: Каховка ГЭСининг иккинчи катта турбинасини тайёрлаб берди. Бу турбинани ташимоқ учун 30 тадан кўпроқ вагон керак бўлади.

МЕТАЛЛУРГЛАР МАҲСУЛОТ ТАННАРХИНИ КАМАЙТИРМОҚДАЛАР

МАГНИТОГОРСК, 12 март. (ТАСС). Магнитогорск металлургия комбинати шу йил январь—февраль ойлари мобайнида маҳсулот таннархини пландаги 2,4 процент ўрнига 4,1 процент камайтирди. 7 миллион сўмга яқин маблағ тежалди. Шу маблағнинг учдан бир қисмини домна цехи коллективи тежади. Домначилар кокснн тежаш ҳисобига йил бошидан бери 2 миллион сўм пул тежадилар.

Пўлат эритучилар катта муваффақиятларга эришдилар. Улар мартен печьлари тубининг ҳарбир квадрат метридан 1 тоннадан, я'ни топшириқдагига қараганда 200 килограмм ошиқ металл олмоқдалар.

Атом энергиясидан илмий тадқиқот ва ишлабчиқаришни такомиллаштириш методи сифатида фойдаланиш

СССР Фанлар академияси президиумининг бош илмий секретари академик А. В. ТОПЧИЕВ блан суҳбат

Совет кишилари, СССР олимлари атом қуролини ҳеч сўзсиз тақиқлашни талаб қилиб ва Жаҳон Тинчлик Кенгашининг Мурожаатини қизғин суратда қўллаб-қувватлаб, атом физикасининг энг янги муваффақиятларини одамларни кўплаб қириш воситаси сифатида хизмат қилдириш учун эмас, балки шу муваффақиятлардан халқ фаровонлигини кўпайтириш, тинчлик ва яратиш ишига ёрдам бериш йўлида фойдаланиш учун курашмоқдалар. Совет Иттифоқида атом энергиясидан илмий тадқиқот методи тариқасида ҳамда саноат ва қишлоқ хўжалик ишлабчиқаришини такомиллаштириш методи тариқасида тобора кенгроқ фойдаланилмоқда.

СССР Фанлар академиясининг СССРда атом электр станциясини ишга туширганлиги бу олижаноб йўлда қўйилган биринчи катта қадамдир.

Ядродан чиқадиган нурлар жуда қалин нарсалар орасига ҳам кириб кетиш қобилиятига эга бўлганлиги туфайли, бу нурлар оксидланиш, вулканизация ва шулар сингари химиявий процессларни жадаллаштиручи кучли воситалар бўлиб қолди.

СССР Фанлар академияси қарамоғидаги илмий-текшириш институтларининг кўпчилиги тадқиқот ишларида изотоплардан фойдаланмоқдалар. Изотоплар методи ёки нишонланган атомлар методи СССР Фанлар академиясининг Металлургия институтида ҳам, Автоматика ва телемеханика институтида ҳам, Химия институтларида ҳам қўлланилмоқда. Янги ҳосил қилинаётган металл эритмасининг сифатини контроль қилиб туриш воситаси сифатида бу методдан лабораторияда ва ишлабчиқаришда фойдаланилмоқда. Ҳайвон ва ўсимликлар организмида бўлиб турадиган энг нозик химиявий ўзгаришларни илгари оддий кузатиш усуллари блан аниқлаб бўлмас эди, эндиликда организмлардаги мана шу энг нозик химиявий ўзгаришларни билиб олиш учун изотоп методидан фойдаланилмоқда.

Кейинги вақтда олимлар ядро нурларидан фойдаланиш асосида ишлайдиган бирқанча асбоблар ясадилар. Миллиметрнинг бўлакларига қадар аниқ ўлчаб берадиган бу асбоблар «Грунтомер», «Толщиномер» деган ва бошқа шу сингари асбоблар пульпададаги тупроқнинг қалинлигини ўлчаш учун, металл, қоғоз, резина ленталари қалинлигининг бир ме'ёрда бўлишини та'минлаш учун, турли материаллар устига қопланадиган моддаларнинг тиғизлигини контроль қилиб туриш учун хизмат қилади. Бундай асбобларни заводларда ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда. Бундай асбобларнинг афзаллиги шундаки, улар тез ва аниқ ишлаши блан бирга, текширилаётган предметнинг ичига бошқа бирор асбоб киритмасдан, ёки унинг қобиғини бузмасдан шу асбоблар орқали сиртдан нур юбориб, шу предметдаги моддаларнинг таркибини аниқлаш мумкин. Шу усулда текшириш ўтказилганида, технология процессини тўхтатиб қўйишнинг ҳожати бўлмайди. Шу жиҳатдан қараганда, атом энергияси ҳатто магнит методидан ҳамда рентгеноскопиядан ҳам устун туради. Бирор пўлат детальнинг қалинлиги рентген установкаларида нурланиш мумкин бўлган энг кўп қалинлик даражасида ортиб кетиши мумкин. Радиактив кобальтни қўлланиш эса, 300 миллиметргача бўлган қалинликдаги пўлат ва металл буюмларнинг ичига нур юбориб, уларнинг таркибини аниқлашга имкон беради.

Изотоплар методи воситаси блан текшириш натижасида ўсимликлар физиологиясининг муҳим жиҳатлари аниқланди. «Индикаторлар» — нишонланган атомлар киритиш йўли блан органик моддаларнинг ўсимлик баргларидан унинг илдизларига нақадар тез ҳаракат қилиши билиб олиндики, шу вақтгача бу нарса бизга нома'лум эди. Бу соҳада ўтказилган бошқа тажрибалар натижасида диққатга сазовор янги нарсалар ҳам очилди. Шу нарса ма'лум бўлдики, қанд лавлагида сахароза, шу вақтгача фараз қилиб келинганидек, лавлагининг илдизларида ҳосил бўлмас экан, балки унинг баргларида ҳосил бўлар экан, никотин эса, тамакининг фақат илдизларида ҳосил бўлиб, сўнгра унинг баргларига ўтар экан. Бу хилдаги текширишларнинг ўсимликлар селекцияси ва уларни ўстириш учун жуда катта аҳамияти бор.

Фосфор ўғитларни қишлоқ хўжалик экинларига солишнинг энг яхши усулларини ва муддатларини аниқламоқ учун нишонланган суперфосфат блан тажрибалар ўтказилди. Масалан, шу нарса ма'лум бўлдики, суперфосфат чиринди гўнг блан қўшиб солинганида, ўсимлик ўз ўсиш даврининг дастлабки муддатларида чиринди бўлмагани ҳолдагига қараганда, фосфорни камроқ ўзига сингдирар экан. Ўсишнинг кейинги муддатларида эса, бунинг аксини кўриш мумкин, я'ни органик моддалар блан қўшиб солинган минерал ўғитдаги фосфорни ўсимлик ўзига яхширок сингдирганлиги ма'лум бўлди.

Радиактив элементлар медицинада, айниқса касалликларни аниқлашда (диагностикада) муваффақият блан қўлланилмоқда. Жуда оз миқдорда нишонланган атомлар қўшиб тайёрланган дори бе'морга берилганида, бу нарса шу дорининг организмга қанчалик тез сингишини аниқлаш-га ва шу дорининг, масалан, касал органга бориб кириш пайтини аниқлашга имкон беради. Москва, Киев, Ленинград физиологлари нерв фаолиятига асос бўлган химиявий процессларни, мия тўқимасидаги моддалар айирбошланиш тезлигини нишонланган атомлар ёрдами блан муваффақиятли равишда ўрганмоқдалар.

СССР Фанлар академияси микробиологларининг СССР Озиқ-овқат моллари саноати министрлигига қарашли консервз саноати институтининг ходимлари блан биргаликда ўтказган тажрибалари диққатга сазовордир. Улар озиқ-овқат маҳсулотларини «совуқ» стерилизация қилиш учун, витаминларни кўплаб ҳосил қилишда катта роль ўйнайдиган микроорганизмларнинг сермаҳсул формаларини вужудга келтириш учун ядро нурларини қўлланиш соҳасида иш олиб бордилар ва яхши натижаларга эришдилар.

Биз СССРда атом энергиясидан тинчлик мақсадларида фойдаланиш соҳасида қилинаётган ишларнинг айрим намуналаринигина айтиб ўтдик. Фан, техника ва халқ хўжалигининг турли соҳаларида атом энергиясидан фойдаланиш йилдан-йилга ортаберади. Тинчлик мақсадларида атом энергиясидан фойдаланишнинг янги йўлларини ишлаб чиқиш барча совет олимларининг муҳим вазифасидир, улар шу йўл блан бутун дун'ёда тинчлик ва тараққиётнинг олижаноб ишига ўзларининг ватанпарварлик ҳиссаларини қўшадилар. (ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Коммунистлар чорвачиликни ривожлантириш учун курашга қат'ий киришдилар

Калинин районидаги Каганович номли колхоз хўжалигида чорвачилик катта солмоққа эга. Колхоз фермаларида юзлаб қорамол, қўй ва паррандалар боқилмоқда. Колхозда чорвачиликни ривожлантириш ва ундан кўп маҳсулот олиш учун барча имкониятлар мавжуд. Колхоз кенг яйловларга, етарли миқдорда озуқа тайёрлаш учун ем-хашак базасига эга. Лекин мавжуд имкониятлардан етарли фойдаланилмади. Чорвачиликни ривожлантиришга аҳамият берилмай келди. Колхоз правленияси ва партия ташкилоти (секретари ўртоқ Зокир Аҳмедов) чорва моллари туёғини кўпайтириш планининг бирнеча йилдан бери бажарилмай келинаётганига бефарқ қарадилар. Ўтган йилги план қўйчилик бўйича 80 процент, чўчқалар бўйича 66 процент, қорамолчилик бўйича 54 процент, шу жумладан сигирлар бўйича 40 процент бажарилди. Бунинг асосий сабаби шу бўлдики, колхозда чорва моллари учун қиш даврига етарли ем-хашак жамғарилмади, молларнинг озуқаси қишнинг айни ярмига келиб тамом бўлиб қолди. Бунинг устига колхоз фермалари етарли бинога эга эмас, борлари эса вақти-вақти блан ремонт қилинмаганидан чакка ўтарди. Натижада кўплаб моллар қиш ва кўклам даврида нобуд бўлди.

Колхозда чорвачиликка яхши раҳбарлик қилиш ва уни йўлга қўйишнинг уддасидан чиқадиган ўнлаб коммунист ва комсомол а'золари бўлгани ҳолда фермаларга раҳбарлик қилиш, молларни боқиш ва парвариш қилиш ишлари жамоат чорвачилигини ривожлантириш блан қизиқмайдиган, кўпинча бу соҳада яхши тажрибаси бўлмаган кишиларга топшириб қўйилган эди. Колхоз партия ташкилоти ҳам чорвачиликка кам э'тибор бериб келди, чорвачилик соҳасида юз берган ана шу аҳволни тузатиш чораларини кўрмади.

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш учун кураш — колхоз партия ташкилотлари олдидаги жанговор вазифадир, деб кўрсатиб ўтди.

Мана энди колхоз партия ташкилоти КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг тарихий қарорини амалга оширишга киришиб, чорвачилик блан жиддий шуғулланабошлади. Коммунистлар партия ташкилотининг чорвачиликни ривожлантириш юзасидан кўраётган тадбирларини қувватламоқдалар ва бу соҳада унга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Партия ташкилоти ишни дастлаб фермаларни коммунистлар ҳисобига мустаҳкамлашдан бошлади. Олти коммунист чорвачиликка раҳбарлик қилиш учун фермаларга юборилди. Шу жумладан ўртоқ Турғун Тошпўлатов ҳозир чорвачилик бўйича раис ўринбосари бўлиб, ўртоқ Риқсибой Пиримов қорамолчилик фермасининг мудири бўлиб, ўртоқ Маҳмуд Мирсобитов қўйчилик фермасининг мудири бўлиб ва ўртоқ Абдусаттор Сартаев ферма учётчиги бўлиб ишламоқдалар.

Чорвачиликни ривожлантиришда мустаҳкам ем-хашак базаси катта роль ўйнашини ҳисобга олиб, махсус ем-хашак тайёрлаш бригадаси ташкил этилди ва унга раҳбарлик қилиш коммунист ўртоқ Саидвали Естемесовга топширилди. Колхозда ўтган йили 8 гектар ерга маккажўхори экилиб, ундан 7 тонна дон олинган ва поясидан 50 тонна силос тайёрланган эди. Бу йил эса 25 гектар ерга маккажўхори экиш ва ундан 30 тонна дон олиб, поясидан 200 тонна силос тайёрлаш планлаштирилди.

Колхозда 1954 йили 12 гектар ерга хашаки лавлаги экилиб, гектаридан 7 тоннадан ҳосил олинган эди. Бу йил 15 гектар ерга хашаки лавлаги экиш ва гектаридан 22 тоннадан ҳосил олиш мўлжалланмоқда. 107 гектар ердаги эски беда суперфосфат блан ўғитланиб, бороналаб қўйилди. Ҳозирданоқ 15 гектар ерга янги беда экилди.

Колхоз партия ташкилоти молларнинг боқувини яхшилаш ва уларни семиртиришга алоҳида э'тибор бермоқда. Айниқса давлат гўшт мажбуриятига топшириладиган молларни аввал боқувга қўйиб семиртириб, сўнг давлатга топшириш кўзда тутилмоқда. Бу ишни ташкил қилиш ва унга раҳбарлик қилиш коммунист ўртоқ Рустамқул Қурбонқуловга топширилди. Ўртоқ Қурбонқулов раҳбарлигида ҳозир 300 қўй ва 15 қорамол бўрдоқига қўйиб боқилмоқда. Боқиладиган молларга едириш учун 40 тонна шелуха, 15 тонна кунжара ва 4 тонна маккажўхори ажратиб берилди.

Колхоз фермаларининг биноларини ремонт қилиш ва тартибга солиш иши ҳам бошлаб юборилди. 80 бош сигир кетадиган молхона капитал ремонт қилинмоқда.

Агар ўтган йили ҳарбир сигирдан 250 литр сут ва бир қўйдан 1,6 килограмм жун олинган бўлса, бу йил колхоздаги 56 сигирнинг ҳаммасини қўлда боқишга ўтказиб, ҳарбир сигирдан олинадиган сутни камида 1000 литрга етказиш, ҳарбир қўйдан эса 1,8 килограмм жун қирқиб олиш учун ҳаракат қилинмоқда.

Паррандачилик фермасининг иши ҳам бирмунча яхши йўлга қўйилди. Фермада 400 товуқ боқилмоқда ва товуқлардан ўтган йиллардагига қараганда бирнеча баравар кўп тухум олинмоқда. Ўтган йили шу чоққача 1500 га яқин тухум олинган эди. Бу йил эса ҳозирнинг ўзидаёқ товуқлардан 6000 дан ортиқ тухум олинди. Колхоз партия ташкилоти паррандачиликка катта э'тибор блан қарамоқда ва бу йил паррандаларнинг сонини 2000 га етказишга ҳаракат қилмоқда.

Колхоз партия ташкилоти ва коммунистлар колхозда жамоат чорвачилигини кескин ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш учун курашга ана шундай бошчилик қилмоқдалар.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия институтининг илмий ходимлари суперфосфатни аммонийлаш ва сифатини яхшилаш проблемасини ҳал қилиш устида иш олиб бораётирлар. Ўғитнинг бу тури ғўза ва бошқа экинларнинг ўсув даврида озиқлантириш учун ишлатилади. **Суратда:** институтнинг илмий ходими **Р. А. Аблязина** иш устида.

И. Душкин фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Коммунистларнинг сиёсий ўқиши яхши ташкил этилган жойда

Пропагандист ўртоқ Зернов кириб келганда тўгарак қатнашчилари уни самимий кутиб олдилар. Пропагандист бугунги машғулотнинг дастлабки соати ўтилган тема юзасидан суҳбат эканлигини, иккинчи соатида эса «Мамлакатни социалистик индустриялаш учун курашда большевиклар партияси» деган темани баён қилишга киришажагини айтди.

Шундан сўнг «Халқ хўжалигини тиклаш учун тинч ишга кўчиш даврида большевиклар партияси» деган теманинг сўнгги лекцияси юзасидан суҳбат бошланди. Ғишт пишириш цехининг ишчиси коммунист ўртоқ С. Шабаров биринчи бўлиб сўзлади. У, ўтилган темадан олган тушунчасини қисқа, лекин теманинг мазмунини имконият борича тушунтириб беришга ҳаракат қилди.

Тўгарак қатнашчилари бирин-кетин сўз олиб, ўтилган тема устида гапирдилар. Суҳбатга тўгарак қатнашчиларининг деярлик ҳаммаси қатнашди ва пропагандистнинг саволларига конкрет жавоб бердилар. Айниқса шуниси қизиқарлики, уларнинг ҳаммаси ҳам ўтган тема устида гапирар эканлар, воқиаларни ҳозирги ҳаёт блан боғлашга ҳаракат қилдилар.

Янгийўл ғишт заводининг партия ташкилоти ҳузуридаги партия тарихини ўрганиш тўгарагида машғулотлар ана шундай жонли ва қизиқарли ўтаётир. Тўгаракда 12 коммунист ўқийди. Пропагандист ўртоқ Зернов бу тўгаракка икки йилдан бери раҳбарлик қилади. Бу тўгаракда ўтган ўқув йили муваффақият блан якунланди. Бу йил ҳам унда машғулотлар мунтазам ўтказилиб, коммунистлар программа материалларини чуқур ўзлаштиришга ҳаракат қилмоқдалар.

Тўгарак тингловчиларининг деярлик ҳаммаси оддий ишчилардир. Партия ташкилоти коммунистларнинг яхши ўқиши учун барча шароитларни яратиб берган. Пропагандист ўртоқ Зернов эса улар блан мунтазам иш олиб боради, машғулотдан ташқари вақтларда консультациялар уюштиради.

Коммунистлар ўқишдаги каби, ишлаб чиқаришда ҳам бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Уларнинг ҳаммаси ҳам социалистик мусобақа илғорларидир. Масалан, ўртоқ Шабаров кунлик нормасини доимо 1,5-2 ҳисса ошириб бажаради.

Шаҳар партия комитети коммунистларнинг сиёсий ўқишига яхши раҳбарлик қилмоқда. Шунинг учун ҳам биргина бу тўгаракда эмас, балки шаҳардаги деярлик кўпчилик сиёсий мактаб ва тўгаракларда ҳам машғулотлар яхши ташкил этилган. Шаҳардаги 27 жойда ташкил этилган сиёсий мактаб ва тўгаракларда ҳаммаси бўлиб 316 киши ўқийди. Уларга тажрибали пропагандистлар: мактаб ўқитувчилари, инженер-техник ходимлар, корхона ва муассаса раҳбарлари бошчилик қилмоқдалар. Булардан 6 киши Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва область партия комитети ҳузуридаги пропагандистлар курсида ўқиб келган.

Шаҳарда марксизм-ленинизм назариясини мустақил ўрганаётган коммунистлар сони йил сайин ошиб бормоқда. Ўтган йили мустақил ўқувчилар фақат 157 киши бўлса, бу йил уларнинг сони 450 кишига етди.

Шаҳар партия комитети мустақил ўқувчилар учун зарур шароитлар яратиб берди. Улар учун шаҳар партия комитети ҳузурида доимий лекторий ташкил этилган. Партия кабинетида эса ҳар ҳафтада икки марта консультация ўтказиб турилади. Бундан ташқари, улар блан алоҳида темалар юзасидан суҳбат ва семинарлар ўтказилади. Доимий лекторийда мустақил ўқувчилар «Россия социал-демократик ишчилар партиясининг ташкил топиши», «В. И. Лениннинг «Нима қилмоқ керак?» асари ва марксистик партиянинг идеологик асослари» «Коммунистик партиянинг аграр программаси ва унинг ишчи ва деҳқонлар иттифоқини мустаҳкамлашдаги роли», «Марксистик партиянинг назарий асослари» деган темаларда лекциялар тингладилар. Яқинда улар учун «Миллий масала ҳақида марксизм-ленинизм» деган темада семинар ўтказилди. Семинарда коммунистлардан А. Горин, В. Раҳматуллин, Г. Попов ва бошқа ўртоқлар гапириб, миллий масала ҳақидаги та'лимотни ва умуман марксизм-ленинизм асосларини яхши ўрганаётганликларини кўрсатдилар.

Мустақил ўқувчилардан тикувчилик-пойафзал комбинатининг ишчиси В. Червонний, коммунист Г. Попов ўртоқлар В. И. Лениннинг «Нима қилмоқ керак?» деган асарини ўрганмоқдалар. Улар В. И. Лениннинг бу гениал асарини чуқур ўрганиш учун ҳаракат қилиб, ўқиб чиқилган боблар юзасидан конспект тузмоқдалар.

З. ЙЎЛДОШЕВ

ЯНГИ КИТОБЛАР

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти қуйидаги китобларни нашр этди:

Д. ФУРМАНОВ — «Ис'ён» (Тўрахон Мирза таржимаси). 428 бет, тиражи 15.000, баҳоси 8 сўм 35 тийин.

Мирза ИБРОҲИМОВ. — «Шундай кун келади» (Роман, Озарбайжончадан Султон МУҲАММАДЖОНОВ таржимаси). 630 бет, тиражи 15.000, баҳоси 12 сўм 20 тийин.

Республика халқ ижоди уйи. Бир пардали пьесалар». 134 бет, тиражи 5.000, баҳоси 2 сўм 25 тийин.

А. Ф. МАУЕР. — «Пушкин номли колхознинг қишлоқ хўжалик маданият уйи», 26 бет, тиражи 5.000, баҳоси 30 тийин.

В. Н. Ермохин. — «Квадратно-гнездовая посадка картофеля» 16 бет, тиражи 5.000, баҳоси 15 тийин.

М. М. ХЎЖАЕВ. — «Сабзавот-полиз экинларини тез етиштириш йўллари». 8 бет, тиражи 10.000, баҳоси 15 тийин.

В. Н. ЕРМОХИН. — «Картошкани квадрат шаклида уялаб экиш усули». 16 бет, тиражи 10.000, баҳоси 15 тийин.

М. И. ГРЕБИНСКАЯ. — «Тутларни янгича пайвандлаш усули». 28 бет, тиражи 3.000, баҳоси 30 тийин.

А. А. АТБАШЬЯН. — «Илғор қорамолчилик фермасининг иш тажрибаси» (Тошкент область, Калинин районидаги Сталин номли колхоз). 44 бет, тиражи 5.000, баҳоси 50 тийин.

«Донли ва дон-дуккакли экинлар» (ЎзССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг Қишлоқ хўжалик пропагандаси бош бошқармаси томонидан қўлланма сифатида тавсия этилади). 156 бет, тиражи 3.000, баҳоси 3 сўм 70 тийин.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг нашриёти қуйидаги китобларни нашр этди

Фозил ЙЎЛДОШ ўғли. «Ширин блан Шакар» (Достон). 88 бет, тиражи 50.000, баҳоси 3 сўм.

«Совет Ўзбекистонининг халқ декоратив сан'ати» (Тўқимачилик) 196 бет, тиражи 5.000, баҳоси 15 сўм.

«Экономика передового колхоза «Полярная звезда», 180 бет, тиражи 2.000, баҳоси 6 сўм 60 тийин.

Октябрь районида

ЯНГИ УЙ-ЖОЙЛАР

«Сталинчи» колхозининг а'золари олган даромадларининг бир қисмига ўзларига янги типда уй-жой бинолари қуриб олмоқдалар. Кейинги икки йил ичида бу ерда 40 га яқин хўжалик ўзига янги типда уй-жой қуриб олди. Колхоз правленияси уй-жой қурувчиларга шифер ва бошқа қурилиш материаллари сотиб олишлари учун ёрдам бермоқда.

Каганович номли, Энгельс номли, Маленков номли колхозларнинг бирқанча а'золари ҳам ўзларига янги уйлар қуриб олмоқдалар.

ЙЎЛЛАР ТУЗАТИЛМОҚДА

Районнинг Шўралисой ва Андреев қишлоқ советларини Янгийўл шаҳри блан боғловчи 8 километр масофали йўлга тош терилди. Район йўл бошқармаси (мудири ўртоқ Комилов) Каганович номли ва Охунбобоев номли колхозлар блан ҳамкорликда қишлоқ советлари территориясидаги ба'зи йўлларни ҳам қайта ремонт қилмоқда.

МЕХАНИЗАТОРЛАР ТАЙЁРЛАШ КУРСИ

Районнинг 1-нчи МТСи ҳузурида механизаторлар тайёрлаш қисқа муддатли курси очилди. Курсда МТС хизмат қилаётган 4 колхоздан келган колхозчи-ёшлардан 46 киши ўқимоқда.

Курсда ўқиётган ёшлар учун қулай шароит яратиб берилган.

Д. СОДИҚОВ.

Қишлоқ кутубхонаси

Мирзачўл. Ленин қишлоқ Советидаги кутубхона етти мингдан ортиқ китоб фондига эга. Бунда ҳархил бадиий, сиёсий, қишлоқ хўжалиги ва механизацияга доир китоблар бор.

1954 йилнинг охирларида кутубхона учун яна мингдан ортиқ турли китоблар сотиб олинди. Ҳозир партия, Совет активлари, ўқитувчи, колхозчилардан 250 га яқин киши кутубхонадан мунтазам фойдаланмоқда.

А. НУРИМОВ.

ТАНҚИД ВА БИБЛИОГРАФИЯ

„Ҳаёт мактаби" повестининг таржимаси ҳақида

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти 1954 йилда қозоқ ёзучиси С. Муқоновнинг «Ҳаёт мактаби» повестини ўзбек тилида нашр этди. Китобни қозоқ тилидан Н. Фозилов таржима қилган. Сабит Муқоновнинг «Ҳаёт мактаби» повести автобиографик асардир. Унда автор ўзи туғилган 1900 йилдан бошлаб, то 18 ёшигача бошидан кечирган воқиаларни, болалик вақтларидаги қийинчиликларни ҳикоя қилади. Асар 25 бобдан иборат бўлиб, унда қозоқ халқининг ҳаёти автор биографияси блан чамбарчас боғланган ҳолда тасвирланган.

Асар таржимасига келганда шуни айтиш керакки, оригиналдаги мазмунни таржимада тўлик баён этишга бирмунча ҳаракат қилинган. Лекин бу ҳаракат муваффақиятли чиқмаган. Таржимада айрим ўринларда қатор камчиликларга, стилистик нуқсонларга, ма'но жиҳатдан бирқанча чалкашликларга йўл қўйилган. Таржимон повестни пухта ўқиб-ўрганмай туриб, уни тўғри келган сўзлар блан таржима қилишга киришган. Буни китоб таржимасининг ҳар бетидан очиқ-ойдин кўриш мумкин. Фактларга мурожаат этайлик: Китобнинг 147 бетидаги «Бармоқ-ла сут юзидан есам илиб» деган ма'нодаги мисра' «Сиз блан суҳбатлашсам, сирдош бўлиб» деб таржима қилинган. Шунингдек китобдаги:

«Билемиз сенинг жаман ўнегенгди,
Аяғинг балем енди ўреленди.
Ўлтирмей ўзгелерди журсин қайта,
Ўзингнинг аямаган немеренгди»

деган ше'рий парча («Сенинг ёмон ишларингни биламиз, энди кеккайиб кетаяпсан. Ўз набирангни аямаган одам, ўзгаларни ўлдирмасдан юрганингга, балли») ўзбек тилига:

Биламиз сенинг ёмон ҳунарингни (?)
Билмадинг бу кишандан кеннойингни(?)
Аямаган ўзингнинг набирангни,
Билдингми энди ҳаром ўларингни(?)»

(152 бет) деб бузиб таржима қилинган. Оригиналда «ҳунар», «кишан», «кеннойи» «билдингми энди ҳаром ўларингни» деган сўз ва иборалар йўқ. Таржимон оригиналдаги мазмунга бутунлай ёт бўлган бу сўз ва мисра'ларни ўзича тўқиб, мазмунга путур етказган. Қозоқча: «Тўнған ийин жилитиб, тонин тигип», (я'ни, «музлаб қолган, ошланган териларни иситиб, пўстин тикиб») деган мисра', «Хотин урчиқ йигирар, юнг савалаб», — деб, ўтакетган даражада бузиб таржима қилинган. 183 бетдаги «Нега бунча қисилдинг, шунчалик кўп қайғириб» деган ма'нодаги мисра', «Нега мунча ҳовлиқдинг (?), гуп-гуп уриб шайланиб (?)» деб берилган. Бу каби қўпол хатолар китобнинг 148, 165, 167, 178 бетларида ҳам учрайди.

Таржимон асарни таржима қилганда, унга бирон янгилик ёки бошқа қўшимча қўшиши, ёҳуд бирон фикр ёки ма'но киритиши, шунингдек бирон фикр ёки ма'нони тушириб қолдириши мумкин эмас.

Н. Фозилов эса жуда кўп сўз ва ибораларнинг ма'носини бузиб, таржимага киритаберган, натижада асарнинг мазмуни ва бадиий қимматига зарар етказган.

Н. Фозилов оригиналдаги «Оила а'золари»ни — «оилалари» (35 бет), «қушлар»ни — «полопонлар» (42 бет), «қўркинчли»ни — «каттароғи» (67 бет), «сонинган»ни — «қайдасан» (96 бет), «кеча сутдек ойдин»ни — «Кун сутдек ойдин» (118 бет), «ўтадиган жой»ни — «ўтлоқ» (152 бет), «ғунажин»ни — «гавмиш» (153 бет), «зарари йўқ»ни — «марҳамат» (157 бет), «оқин»ни — «хушчақчақ» (172 бет), «ҳаммаси»ни — «биттаси» (193 бет), «изғирин совуқ»ни — «ғира-шира» (197 бет), «улуғ»ни — «бошқа» (214 бет) деб ўз билганича таржима қилаберган. «Ҳадлинг йўқ... калтаклашга» деган содда жумла «хотининг (?) йўқ косовлаб калтаклашга» шаклида бузиб берилган. Таржимон ҳатто оригиналдаги «Қўблонди ботир», «Мунглик-Зорлик» деган достонлар ўрнига «Қамбар ботир», «Қиз Жибек» (220 бет) деган тамоман бошқа достонларни ўзбошимчалик блан алмаштириб ёзган. Бу типдаги чалкашликлар китобнинг 16, 29, 67, 89, 144, 148, 152, 162, 169 бетларида ҳам йўл қўйилган.

Таржимада бундан ташқари ба'зи ўзбек тилидаги грамматик қўшимчаларнинг нотўғри ишлатилиши натижасида мазмунга зарар етказучи айрим камчиликларни ҳам учратиш мумкин. Китобнинг 153 бетида: «Қаймоқсиз, мойсиз, чой ичсам, (?) бошқа овқатни ўйламас ҳам эдик. (?)» — деган жумла бор. Гапирувчи шахс битта ва биринчи шахсда берилган, лекин жумланинг иккинчи қисмида кўплик шаклида «эдик» деб бузиб ёзилган.

Таржимада тушунилиши қийин бўлган ба'зи сўз ва терминларга изоҳ берилмаслиги, шунингдек, берилган ба'зи изоҳларнинг тўла бўлмаслиги болаларга аталган бу китоб мазмунига тўлиқ тушуниб етишни қийинлаштирган. Таржиманинг 161 бетида: «сарфи» ва «наҳви» («грамматика» ва «синтаксис»), 196 бетида: «қуроқ» («мол ейдиган ўт»), 205 бетида: «оққоптал» («отнинг ягири»), сўзларига изоҳ берилмаган (қавс ичидаги изоҳлар бизники — Ю. А.) Шунингдек, «шаманизм» (12 бет), «тарантас» (14 бет), «загон» (125 бет), «правиант» (148 бет) ҳамда 203—204 бетлардаги рус тилида келтирилган 29 сўздан иборат парча оригиналда шарҳланган бўлишига қарамай, таржимада изоҳсиз ҳолда қолиб кетган.

Н. Фозилов автор хатидаги: «Асарнинг қисқартирилган варианти шу, таҳрир қилиш эрки сизда» деган жумлани: «Қисқартириш ихтиёри сизда» деб тушуниб, оригиналдаги кўпгина муҳим ўринларни тушириб қолдирганлиги бизни ажаблантиради. Таржимани оригиналга солиштирар эканмиз: 55 бетдаги «Қабр бошида» деган бобдан 145 йўл, 105—106 бетларда — 22 йўл, 174 бетда — 61 йўл, 180 бетда — 32 йўл, 215 бетда — 118 йўл ва ҳоказо — ҳаммаси бўлиб — 414 йўлдан иборат, я'ни тахминан бир печать лист ҳажмидаги текстнинг таржимон томонидан тушириб қолдирилганлигини кўрамиз. Бунинг натижасида асар мазмунига катта зарар етказилган.

Улуғ рус революцион-демократи В. Г. Белинский таржима ҳақида гапириб: «Бадиий таржимада тушириб қолдиришга, қўшимча киритишга ва ўзгартириш киритишга йўл қўйилмайди. Агар асарда камчилик бор экан — уни ҳам тўппа-тўғри бераберииш керак...» деган эди. Н. Фозилов эса бу принципга мутлақо риоя қилмаган.

Китобдаги ше'р парчалари ҳам таржимоннинг поэтик маҳорати етарли даражада бўлмаганлигидан муваффақиятли чиқмаган. Бунга мисол тариқасида 173 бетдаги:

«Қўшни эл эмасмиди Сийбон эли,
Ҳовлиққанинг сенинг пиманинг эли (?)
Фақирликда отанг Муқон ўлган
йўқми, (?)
Манглайидан шўр аримай икки
эллик. (?)»

деган ше'рни кўриш кифоядир. Бу таржима ше'рда на мазмун, на туроқ бор. Ҳаммаси чалкашиб кетган. Таржимон кўп ўринларда ше'рий парчаларни ҳам қисқартирган.

Ниҳоят таржимон отоқли отлар ва терминларни ўзлаштиришда ҳам хилма-хил чалкашликларга йўл қўйган.

Ўзбек тилида босилган «Ҳаёт мактаби»нинг редактори Ил'ёс Муслимов таржиманинг шунча хато ва камчиликлари борлигига қарамай, уни ўзгаришсиз таҳрирдан ўтказиб, қўл қўйиб юбораберган. Натижада отоқли қозоқ совет ёзучисининг повести ўзбек тилида жиддий нуқсонлар блан нашр этилишига йўл қўйилган. Китобхонлар ҳарбир таржима асарни оригиналга яқин бўлишини, унинг юксак талаблар асосида тражима қилинишини талаб этадилар. Броқ бу талаб «Ҳаёт мактаби» повестида тўла э'тиборга олинмаган.

Юсуф АБДУВАЛИЕВ.

„Чирчиксельмаш" заводи нега орқада қолмоқда

КПСС Марказий Комитети Пленумларининг социалистик қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришга қаратилган қарорлари саноат корхоналари коллективлари олдига, биринчи навбатда қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводларининг олдига жуда катта вазифаларни қўйди. «Чирчиксельмаш» заводининг ишчилари ва инженер-техник ходимлари мамлакатимиз қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. 1954 йилда йиллик план ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича 109 процент ва товар маҳсулоти бўйича 110 процент бажарилди.

Партиямиз Марказий Комитетининг январь Пленуми машинасозлик корхоналари олдига қишлоқ хўжалик экинларини, жумладан пахтачиликни комплекс равишда механизациялаштириш энг муҳим вазифа эканлигини яна бир бор та'кидлаб ўтди. Бунинг учун культиваторлар, сеялкалар, кўрак теручи ҳамда ғўзапояларни юлиб-тўплаб кетучи ва бошқа хил машиналар ишлаб чиқаришни ҳарқачонгидан ҳам кўпайтириш талаб қилинади.

Чирчиқ машинасозлари бу йил пахтакорлар учун бирнеча минг культиватор, кўрак теручи машиналар ҳамда 6 миллион сўмлик запас қисмлар ишлаб чиқариши керак. Корхонанинг айрим цехлари ўз олдиларига қўйилган бу муҳим вазифани яхши тушуниб, меҳнат унумдорлигини ошириш учун ҳамма ички имкониятлардан тўла фойдаланмоқдалар. Заводнинг кўпгина ишлабчиқариш илғорлари, жумладан А. Абибуллаев, Х. Тўстонбеков, Ш. Исҳоқов ва бошқа ўнлаб ишчилар кундалик смена топшириғини 250—300 процентга етказиб бажармоқдалар.

Аммо завод шу йилнинг 2 ойлик планини бажармади. Пахтакорлар планда белгиланганидан 1210 та культиватор кам олдилар. Шунингдек, запас қисмлар ишлаб чиқариш плани 77,8 процент бажарилди, холос.

Хўш, 1954 йил ишлабчиқариш планини ортиғи блан бажарган ва илғор корхоналардан бири ҳисобланган «Чирчиксельмаш» заводининг 1955 йилнинг январь ва февраль ойларида қониқарсиз ишлаганлигига сабаб нима?

Аввало шуни айтиш керакки, корхонадаги цехлараро муносабатлар яхши йўлга қўйилмаган. Шунинг оқибатида қолоқ цехлар илғор цехларнинг нормал ишлашига тўсқинлик қилмоқдалар. Қуюв ва темирчилик-пресс цехи заводдаги бошқа ҳамма цехларни қуйилмалар ҳамда иш органлари блан та'минлаши керак. Ана шу икки асосий цехнинг ишлабчиқариш кўрсаткичи бошқа қолган ҳамма цехларнинг ишига катта та'сир кўрсатади. Аммо бу цехлар жуда қониқарсиз ишламоқдалар ва бошқа цехларни зарур материаллар блан ўз вақтида та'минламаётирлар. Қуюв цехида план 72 процент, темирчилик-пресс цехида 78 процент бажарилди, холос.

Корхона конструкторлик бюроси ҳам қониқарсиз ишламоқда. Янги йилдан бошлаб ишлаб чиқарилиши лозим бўлган культиваторларнинг чертёжи 21 январьдагина олинди. Бу эса ўз навбатида культиваторлар ишлаб чиқариш планининг бажарилмай қолишига сабаб бўлди.

Корхона раҳбарлари ўтган йиллдаги муваффақиятлар блан ўринсиз мағрурланиб кетиб, янги йилга пухта тайёргарлик кўрмадилар. Улар янги машиналарни ишлаб чиқаришни тайёрлаш ва меҳнатни ташкил этиш масалалари блан кам шуғулландилар. Завод бош инженери Белов, бош конструктор Тарасов ва бош технолог Навроцкий ўртоқлар корхона олдида турган муҳим вазифаларни тўла тушуниб етмаётирлар. Улар заводдаги барча технолог ҳамда конструкторларни асосий масалани ҳал қилишга, я'ни чертежларни пухта тайёрлаш ишларига тўла сафарбар этаолмадилар. Янги машиналар учун чертёжлар тайёрлаш процессида кўпгина камчиликларга йўл қўйилди. Шунинг оқибатида чертёжларнинг айрим қисмлари бирнеча марталаб ўзгартирилди. Энг муҳим деталлардан ҳисобланган тукорпровод ва окучникларни тайёрлаш технологияси шу кунгача батамом ишлаб чиқилгани йўқ.

Заводнинг асбобсозлик цехи (бошлиғи ўртоқ Шевченко, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Филимонов) штамп ва зарур мосламалар тайёрлаш ишини ҳамон орқага сурмоқда. Цехда меҳнатнинг нотўғри ташкил қилинганлиги туфайли ишлабчиқариш графиги бузилмоқда ва штурмчиликка йўл қўйилмоқда. Шунинг натижасида кўпгина асбоблар синов вақтида яроқсиз деб топилмоқда ва қайта ишлашга юборилмоқда.

Корхонада икки ойлик планнинг бажарилмай қолишига та'минот бўлими ҳам айбдордир. Бўлим бошлиғи ўртоқ Старигин ва завод директорининг ўринбосари ўртоқ Спирин шу кунгача корхонадаги цехларни зарур хомаш'ё ва ёрдамчи материаллар блан ўз вақтида та'минлаш ишига жиддий э'тибор бермаётирлар. Бу ўртоқлар ҳечқандай ташаббуссиз ишламоқдалар. Зарур материаллар етишмаслиги туфайли кўпгина станоклар ва механизмлар бекор туриб қолмоқда. Аммо Спирин ва Старигин ўртоқлар жойларга заявка бериш ва корхонани зарур материаллар блан та'минлаш масаласини чуқур ўйлаб кўрмаётирлар.

«Чирчиксельмаш» заводининг ма'мурияти, партия, касаба союз ташкилоти юқорида кўрсатилган камчиликларнинг тезда олдини олиш ва заводнинг илгариги шуҳратини қайтариш учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўришлари керак.

Н. БЕЛЯКОВ.

Кутубхоналар ишини янада яхшилайлик

(Редакцияга келган хатларга обзор)

Областимизнинг шаҳар ва қишлоқларида маданий-оқартув муассасаларининг хилма-хил тормоқлари ишлаб турипти. Меҳнаткашлар оммасини коммунистик руҳда тарбиялаш, уларнинг маданий савиясини ошириш, кўнгилли дам олишларини уюштиришда ва жойларда оммавий-сиёсий ишларни намунали йўлга қўйишда кутубхоналар муҳим роль ўйнайди. Кўпгина кутубхоналар сиёсий-тарбиявий ишлар ва та'сирчан агитациянинг ҳақиқий марказига айланмоқда. Қишлоқ ва район кутубхоналарининг меҳнаткаш китобхонларга намунали хизмат қилаётганликлари ҳақида редакцияга жойлардан хабарлар келмоқда.

— Оққўрғон районидаги болалар кутубхонаси, — деб ёзади ўртоқ М. Канзафъров — ёш китобхонларнинг ўз билимларини оширадиган ва кўнгилли дам оладиган энг севимли жойига айланган. Бу ерда янги китоб, газета ва журналларнинг доимий витринаси ташкил этилган. Кутубхонанинг 6 мингга яқин китоб фонди ҳамда 400 дан ортиқ доимий ўқучиси бор. Сталин номли 11-нчи ўрта мактаб ўқучиларидан Феля Ни, Лола Раҳматуллаева ва Инзира Ҳамидова ва бошқалар кутубхонанинг актив ўқучилари ҳисобланадилар. Кутубхона ходимлари ўқучилар блан турли темаларда тез-тез китобхонлар конференцияси, адабий-бадиий кечалар ўтказиб турадилар.

Ўртоқ М. Жумабоевнинг хабар қилишича, Чиноз район, Яллама қишлоқ советидаги Жданов номли 3-нчи ўрта мактаб ҳузуридаги кутубхона ўқучиларга намунали хизмат қилмоқда. Кутубхонада совет ёзучиларининг ижодига бағишланган адабий кечалар, китобхонлар конференциялари мунтазам ўтказиб турилади. Мактаб ўқучилари дарсдан кейинги вақтларда кутубхонадаги китоблардан унумли фойдаланиб, ўз билимларини бойитмоқдалар.

Ўртоқ Ҳ. Отақулов бундай деб ёзади: Бекобод район, Бекобод қишлоқ советидаги Маленков номли колхоз кутубхонаси мукаммал жиҳозланган ва яхшилаб безатилган. Унинг китоб фонди изчил бойитилмоқда. Кутубхонада ўтган йили 14 минг сўмлик ҳархил адабиётлар бор эди. Бу йил кутубхона марксизм-ленинизм классикларининг асарлари, қишлоқ хўжалигига оид ва бадиий адабиётлардан иборат 18 минг сўмлик китоб фондига эга. Ҳозир кутубхонанинг доимий ўқучилари сони 385 кишига етди. Колхозчилар ўз кутубхоналаридан унумли фойдаланмоқдалар.

Лекин қишлоқлардаги кутубхоналарнинг ҳаммаси ҳам китобхонларнинг тобора ўсиб бораётган талабига тўла жавоб берарли даражада ишлаётирлар, деб бўлмайди.

Мирзачўл район, Янги Овул қишлоқ советидаги «Чорвадор» колхозида, — деб ёзади ўртоқ А. Жуманов — шу вақтга қадар кутубхона ташкил қилинмаган. Кутубхона ташкил этиш мақсадида сотиб олинган кўпгина китоблар колхоз правленияси идорасида чанг босиб ётибди, улардан на колхоз раҳбарлари ва на колхоз а'золари фойдаланади. Колхоз правленияси ва партия ташкилоти колхозчиларнинг кутубхона ташкил этиш тўғрисидаги талабига жиддий э'тибор бермаётирлар.

Ўртоқ Т. Жумабоева ёзган хабарда Калинин район кутубхонасининг қониқарсиз ишлаётгани, ундаги китоблардан китобхонлар унумли фойдаланмаётганлиги, этажеркалар йўқлигидан китоблар ҳар ерда уюлиб чанг босиб ётганлиги айтилган.

Район партия, совет ва комсомол ташкилотлари, маданият бўлимининг ходимлари ва колхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари кутубхона ҳамда ўқишхоналар ишини тубдан яхшилашлари, бу соҳада йўл қўйилган камчиликларни дарҳол тугатиб кутубхоналарни меҳнаткашларга намунали хизмат кўрсатадиган ҳақиқий маданий марказга айлантиришлари керак.

Ерларни экишга тайёрлаш, техникани янги усулда ишлашга мослаштиришни тез ва муваффақиятли тугаллайлик!

Оржоникидзе МТСининг илғор токари П. Тимошенко ўзининг иш малакасини такомиллаштираборйб меҳнат унумини тобора оширмоқда. У, ҳозир кунлик топшириқни 150—200 процентга етказиб бажармоқда. **Суратда:** (чапдан) **Тимошенко.** Мастерской мудири **П. Баннов** ва контроль механик **П. Бородулин** ўртоқлар Тимошенконинг ишини кўздан кечирмоқдалар.

В. Володин фотоси.

Чигит экишга тайёргарлик кучайтириб юборилди

Чиноз районидаги Ворошилов номли колхоз ҳар йили пахта тайёрлаш планини бажаролмай, давлатдан қарздор бўлиб келарди. Колхоз активлари ўз ишларини қайта қуриб, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришни та'минлаш учун барча тадбирларни амалга оширяётирлар.

Колхозда бу йил пахта майдони 430 гектарга кенгайтирилди. Колхоз а'золари шу ерларнинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш учун зўр бериб курашаётирлар.

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми қароридан руҳланган колхоз а'золари янги агротехника усулларини кенг қўлланиб, 80 гектар ерга 60×45 ва 350 гектар ерга 60×60 сантиметр схемасида торқаторлаб чигит экиш учун тайёргарлик ишларини жадал сур'атлар блан олиб бораётирлар.

Пахта майдонларининг деярлик ҳаммаси 28—30 сантиметр чуқурликда юқори сифатли қилиб ҳайдаб қўйилди. Пахта далаларига 500 тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит, 250 тонна минерал ўғит ташиб келтирилди. Уруғлик чигитлар ҳам келтирилиб қўйилди. Ариқ-зовурларни тозалаш, йўл-кўприкларни ремонт қилиш, паст-баланд ерларни текислаш ишлари муддатидан илгари тугалланди.

Шунингдек чорва моллари учун зарур бўлган озуқа базаси яратиш мақсадида 50 гектар ерга беда, 150 гектар ерга маккажўхори ва бошқа экинлар экиш учун тайёрланилмоқда. Ер ҳайдаш ишларида МТСнинг механизаторларидан Бойтўраев ва Турғунов ўртоқлар фидокорона меҳнат қилдилар. Улар кунига 5 гектар ўрнига 8—9 гектардан ер ҳайдаб, колхозчиларнинг ҳурматига сазовор бўлдилар.

Бўкламги экиш кампаниясига тайёрланишда Оллаёров, Бердиев ўртоқлар бошлиқ 4—5-нчи бригада а'золари бригадалараро социалистик мусобақада олдингилар қаторида бораётирлар.

Колхоз а'золари барча пахта майдонларини экишга тахт қилиб қўйдилар. Колхозчилар Тошкентда бўлиб ўтган кенгаш қатнашчиларининг Мурожаатига жавобан пахта ҳосилини ошириш учун барча куч ва имкониятлардан унумли фойдаланаётирлар.

Райондаги Молотов номли, «XIX партия с'езди», Маленков номли колхозларда ҳам дала ишлари жадал сур'атлар блан олиб борилмоқда.

А. АЛИМОВ,
Н. САИДОВ.

Комсомол-ёшлар бригадасида

Мирзачўл районидаги Каганович номли колхознинг а'золари бу йил пахтадан юқори ҳосил олиш учун ғайрат блан ишламоқдалар. Ўртоқ Рухсат Абдураззоқова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси а'золаридан З. Нуриддинов, Х. Бойматова каби ўртоқлар ариқ-зовурларни тозалашда, пахта майдонларини текислашда ўрнак кўрсатмоқдалар.

Бригада а'золари 74 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта ҳосили етиштириш мажбуриятини шараф блан бажариш мақсадида астойдил ҳаракат қилаётирлар.

Р. ҲИКМАТОВ.

Ўртоқ Асқарова бошлиқ бригадада

Ҳалима Асқарованинг колхозда каттадан кичигигача танийди ва ҳурмат қилади. У ўзининг меҳнатсеварлиги, ишбилармонлиги блан ўз дугоналаридан ажралиб туради. Ҳалима Асқарова бошлиқ звено а'золари ўтган йили 14 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 37 центнердан ҳосил олишга эришган эдилар.

Октябрь районидаги Охунбобоев номли колхоз а'золари ўртоқ Ҳалима Асқаровани Андреев қишлоқ советига депутат қилиб сайладилар. Шу блан бирга уни колхоз правлениесининг а'золигига ҳамда 77 гектар пахта майдони бўлган 3-нчи бригадага бошлиқ қилиб тайинладилар.

Ўртоқ Ҳалима Асқарова бошлиқ бригада а'золари ер ҳайдаш ишларини агротехника қоидаларига амал қилиб ўтказдилар. Ҳозир далага маҳаллий ўғит чиқариш қизғин давом этмоқда. Барча ариқ-зовурларни муддатдан олдин тозалаб қўйдилар. Паст-баланд ерлар текисланмоқда.

Бригада а'золари бу йил пахта майдонларининг ҳаммасига чигитни 60х45 схемаси бўйича торқаторлаб экадилар.

Бригадада чигит экиш даври учун календарь план тузилди. Бу планда ҳарбир далада қилинадиган ишлар, уларнинг муддати, бажарувчилари, шунингдек керак бўладиган техник ва материал воситалари аниқ кўрсатилган. Бригада ва звено бошлиқлари доим далада бўладилар. Улар ишнинг бажарилишини, сифатини қунт блан кузатиб турадилар.

—Биз, дейди ўртоқ Ҳалима Асқарова,— ўз бригадамиз бўйича илғор пахтакорларнинг иш тажрибаларидан кенг фойдаланилган ҳолда 77 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилдик.

Бригада а'золари бу шарафли мажбуриятни бажариш учун зўр ғайрат блан меҳнат қилаётирлар.

Д. СОДИҚОВ.

Кураш 65 центнер учун

Бўка районидаги Маленков номли колхознинг ўртоқ Собирхон Пўлатов бошлиқ звено а'золари ўтган йили фидокорона меҳнат қилиб пахтадан мўл ҳосил етиштирган эдилар. Звено а'золари 12 гектар пахта майдонидан 25 ўрнига 45 центнердан ҳосил топшириб, катта муваффақиятларга эришдилар. Колхозчилар ҳарбир меҳнат кунига 30 сўм 10 тийиндан нақд пул олдилар.

Бу йил 20 гектар ерга янги усулда чигит экилади. Звенонинг ҳамма ери агротехника қоидаларига мувофиқ сифатли қилиб ҳайдаб қўйилди. Ариқ-зовурлар тозаланди, ерлар текисланиб, квадрат-уялаб экишга мослаштирилди. Ерга етарли миқдорда ўғит солинди.

Звено а'золари 1955 йилда ҳар гектаридан 65 центнердан пахта ҳосили етиштириш учун астойдил курашмоқдалар.

Я. ИСМАТОВ.

Октябрь районидаги ва'дабозлар

Октябрь райони ўтган йили пахта тайёрлаш планини бажараолмай қолди. Энгельс номли, Тельман номли, Сталин номли колхозларда гектаридан олинган ҳосил авватги йиллардагига нисбатан анча камайтириб юборилди. Сталин номли колхознинг «Комсомол» участкасидан 32 ўрнига фақат 3 центнердан ҳосил олинганлиги айниқса ачинарли бир ҳолдир.

Район партия комитети, район ижроия комитети, МТСларнинг ва колхозларнинг раҳбарлари ўтган йили йўл қўйилган ана шундай камчиликларнинг бу йил ҳам содир бўлмаслиги учун зарур тадбирлар белгилаш соҳасида амалий иш қилмаётирлар. Улар ўтган йилги хато ва камчиликларни чуқурлаштирмоқдалар. Бу соҳада шуни айтиш керакки, районда чигит экишга тайёргарлик ишлари, техникани янги усулда ишлашга мослаш мутлақо қониқарсиз аҳволда. Район МТСларида жуда кўп «универсал»лар, сеялкалар, культиваторларни янги усулда ишлашга мослаштириш кечиктириб юборилмоқда.

Бу йил район колхозлари пахтачиликни янада юксалтириш ишига ўз ҳиссаларини қўшиш мақсадида ҳар гектар ердан 25 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Ана шу мажбуриятни бажариш юзасидан бўлган кенгашларда узундан-узоқ ва'далар берилмоқда, тадбирлар белгиланмоқда. Аммо ҳақиқий ишга келганда бу ва'даларнинг амалий иш блан мустаҳкамланмаётганлигини кўрасиз.

Шу кунгача районда 800 гектарга яқин ердаги ғўзапоянинг йиғиб олинмаганлигини нима деб характерлаш керак. Маҳаллий ўғит тайёрлашнинг аҳволи ҳам мутлақо талабга жавоб бермайди. Ирригация-мелиорация ишлари жуда секин ва сифатсиз бажарилмоқда.

Республикамизга донги кетган Каганович номли колхоз шу Октябрь районига жойлашган. Бу колхозда чигит экишга тайёргарликнинг ғоят даражада қониқарсиз аҳволдалигини кўриб район раҳбарлари ҳам, МТС раҳбарлари ҳам амалий тадбир белгиламаётирлар. Колхоз раҳбарлари эса: «Бизда куч етарли, вақти келганда ҳамма еримизни 2—3 кунда чигит экишга тайёрлаб оламиз» деб бамайлихотир юрмоқдалар. Ваҳоланки, чигит экилиши керак бўлган 1890 гектар ердан 1355 гектари ҳайдалмаган, буларнинг кўп қисми, ҳатто, ғўзапоядан ҳам тозаланмаган. Колхоздаги 5 та трактор бригадасининг бутун февраль ойи давомида атиги 279 гектар ер ҳайдаганлиги кулгили бир аҳволдир.

Хрушчев номли колхозда ҳам ер ҳайдаш, маҳаллий ўғит тайёрлаш ва бошқа ишлар кечиктириб юборилмоқда. Колхоз раиси Т. Рустамов, партия ташкилотининг секретари М. Махсудов ўртоқлар ўтган йили гектаридан 2 центнердан ортиқ ҳосил олинганлигини пеш қилиб, ўзларини юпатмоқдалар. Улар бу йилги ҳосилнинг тақдири тўғрисида чинакамига ўйлаб кўрмаётирлар. Колхозда меҳнат интизоми жуда бўшашиб кетган. Колхоз раҳбарларининг оила а'золари ва айрим колхозчилар истаган пайтларидагина ишга чиқадилар. Буларнинг ҳаммаси чигит экишга тайёргарликнинг кечикишига сабаб бўлаётир. Колхозда 367 гектар ер ҳайдалмаган, янгидан ўзлаштириладиган 220 гектар ер текисланмаган.

Район раҳбарлари камҳосилли колхозларни раҳбар кадрлар блан, етарли даражада техника блан та'минлаш ва шу йўл блан ҳосилни оширишга эришиш тўғрисида мутлақо қайғурмаётирлар. Бу ўринда Сталин номли колхозни мисолга келтириш мумкин. Сталин номли колхозда ҳар йили раис ўзгартирилади. Бу, ишнинг борган сари сусайиб кетишига, натижада пахта ҳосилининг йил сайин камайишига сабаб бўлаётир. Колхоз ўтган йили пахта тайёрлаш планини барбод этди. Бу йилга келиб яна эскича ишланаётганлиги учун экишга тайёргарликда ҳаммадан орқада қолинмоқда. Колхоз далаларида бўлсангиз 4—5 киши ишлаётганлигини кўрасиз. Колхоз правлениеси (раиси Ғ. Далибоев), партия ташкилоти дала ишларини кучайтириш тўғрисида амалий тадбирлар белгиламаётирлар, колхозчилар оммасини мўл ҳосил учун курашга сафарбар этиш соҳасида активлик кўрсатмаётирлар. Ҳали колхозда бригадаларни тузиш, уларга ер участкалари ажратиб бериш тугалланмаган. 14-нчи бригадага ўртоқ К. Раҳимчаев бошлиқ қилиб сайланган бўлса ҳам у на ерга ва на ўзининг а'золарига эга.

Агрономлар колхоз ишлабчиқаришининг ташкилотчилари, пахтачиликни ривожлантиришда, янги агротехникани татбиқ этишда пахтакорларга йўл кўрсатувчи бўлишлари керак. Сталин номли колхоздаги давлат агрономи ўртоқ А. Қодиров шу вақтгача план тузиш, уни ўзгартириш, сводкалар йиғиш блан овора бўлиб келмоқда. У далада камдан-кам бўлади, колхозчиларга квадрат-уялаб чигит экиш усулларини амалий равишда ўргатишга бошчилик қилмаётир.

Пахта МТСи ҳайдов тракторларини ремонт қилиб, колхозларга юборганидан бери анча вақт ўтди. Ҳозир колхозларда 32 та трактор борлиги тўғрисида ма'лумот бор. Хўш, шундай экан, нима учун МТС зонасидаги колхозларда ер ҳайдаш сур'ати талабга жавоб бермайди? Чунки МТСдан аллақачон чиқариб юборилган тракторлар колхозларга етиб борган, иш бошлаган бўлса ҳам, улар тез-тез бузилиб қолмоқда. Натижада февральнинг қулай кунларидан талабга мувофиқ фойдаланилмади, шу ой учун белгиланган ер ҳайдаш графигининг 50—60 процентигина бажарилди.

Ер ҳайдаш сур'атининг бу қадар сустлигига асосий сабаб нима? Очиқ айтиш керакки, МТС директорлари ҳам, район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари ҳам тракторчилар учун қулай иш шароити яратиб беришга э'тибор бермаётирлар. Тракторчиларга икки ойдан буён на пул ва на ғалла аванси берилади. Райкомнинг МТС зонаси бўйича секретари О. Азимов ҳам, МТС партия ташкилотининг секретари Т. Болтаев ҳам хўжалик ишлари блан кўпроқ шуғулланиб, ўзларининг бурчларини бажаришга мас'улиятсизлик блан қарамоқдалар. МТС ҳузуридаги ошхонада бирнеча кунлаб овқат тайёрланмайди, чойхона эса ёпиб қўйилган. Механизаторлар ўртасида оммавий-агитация ишлари қониқарсиз аҳволда.

Янги агротехника усулларининг кенг қўлланилиши пахта ҳосилини кўтаришда асосий омил ҳисобланади. Бу йил 8950 гектар ерга чигит квадрат-уялаб ҳамда қатор ораларини торайтириб экилади. Бунинг учун механизмларни мослаштириш тез сур'атлар блан бажарилиши зарур эди. Лекин бу муҳим ишга ҳам етарли аҳамият берилмади. Биргина Пахта МТСида 25 «универсал», 16 сеялка ҳалигача қайта ускуналанмаган. МТС устахонасида «универсал» ва сеялкалар бузуқ ҳолича ётмоқда. 12 ОДНга ҳали қўл ҳам тегизилмаган. МТСда 13 та сеялка етишмайди. сеялка ўрнига фақат наряд бор, холос.

МТС директори Коломейцев, бош инженери Резников ўртоқлар камқувват колхозларга бириктирилган трактор бригадаларини мустаҳкамлаш, уларнинг тракторларини сифатли ва барвақт ремонт қилиб қайта ускуналашга кечириб бўлмас даражада бепарволик блан қарамоқдалар. Энгельс номли колхозда хизмат қиладиган К. Сухоруков бошлиқ бригададаги 10 тракторчидан механизмларни қайта ускуналашда 3—4киши, Тельман номли камқувват колхозга бириктирилган М. Миракулов бошлиқ бригадада 4 кишидан фақат 2 киши қатнашмоқда. Бу бригада ишининг сур'ати ҳам, сифати ҳам ғоят даражада паст.

Ерларнинг намини сақлаб қолиш учун кузда шудгор қилинган ва баҳорда ҳайдалган ерларни дарҳол бороналаш агротехника жиҳатидан муҳим аҳамиятга эгадир. Ҳозиргача 7363 гектар ер ҳайдалган бўлса ҳам, оз қисмигина бороналанган. МТС директорлари, колхоз раислари ерларни бороналаш ишига бошқа ишлар сингари бепарволик блан қараб келмоқдалар.

Ер ҳайдаш, маҳаллий ўғит тайёрлаш, ирригация-мелиорация тармоқларини тозалаш ишлари бўш ва уюшқоқсизлик блан олиб бирилаётир. Уруғлик чигитни ташиб олиш ҳам кечикмоқда.

Сводкада рақам юз, иш ўрнига қуруқ сўз.

Октябрь районида кўклам экишига тайёргарлик ишларини қизитиб, экишгача бўлган барча ишларни тахт қилиб қўйиш ўзибўларчиликка ташланган. Район раҳбарлари (райком секретари Э. Мухамедов, район ижроия комитетининг раиси М. Тожиев ўртоқлар) кўклам экишига тайёргарлик кўришдаги ҳозиргача йўл қўйиб келинаётган нуқсонларни тезда бартараф қилиб, барча куч ва воситаларни дала ишларига сафарбр этишлари зарур.

Ш. КУЗАНБОЕВ.
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

ИЛҒОР КОЛХОЗЛАР ТАЖРИБАСИДАН

Хўжалиги комплекс ривожланаётган колхоз

«Октябрь» колхозининг хўжалиги комплекс ривожланмоқда. У, бу жиҳатдан биргина Мирзачўл районидагина эмас, балки областимизда ҳам машҳур. Колхозда ишлабчиқаришнинг барча тармоқлари: пахтачилик, чорвачилик, ғаллачилик, ипакчилик, боғ ва сабзавотчилик хўжаликда ўзига муносиб ўринни ишғол қилади.

Партия ва Ҳукуматимизнинг ёрдами ва доимий ғамхўрлигидан илҳомланган колхозчилар механизаторлар блан биргаликда барча қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини йил сайин оширмоқдалар. Жамоат чорвачилигини ривожлантириш плани ҳам йил сайин ошириб бажарилмоқда. Жонажон она-Ватанга йилдан-йилга кўпроқ сут, гўшт, жун, тухум ва бошқа маҳсулотлар етказиб берилмоқда. Колхоз қишлоғининг хуснига-хусн қўшилиб, колхозчилар маданий, фаровон ҳаёт кечирмоқдалар.

Пахтачилик — колхоз хўжалигининг етакчи тармоғи. Ўтган йили 920 гектар ернинг ҳар гектаридан давлатга 30,5 центнердан юқори сифатли пахта топширилди. Айрим бригада ва звеноларда ҳосил янада мўл бўлди. Масалан, Берди Абдуллаев бошлиқ бригада а'золари ҳар гектардан 40, Абдураҳмон Умаров бошлиқ бригада а'золари 36, Мамажон Султонов бошлиқ бригада а'золари 35 центнердан пахта топширишга эришдилар.

— Лекин шундай бўлса ҳам, колхозда пахта тайёрлаш давлат плани бажарилмади, — деб иқрор бўлади колхоз раиси Афанасий Деамидович Брухтий.

Агар колхознинг пахтачиликни юксалтириш соҳасидаги бирнеча йилги иш якунларини кўриб чиқсангиз, ҳақиқатан ҳам колхозда пахта ҳосили йил сайин ошиб борганини кўрасиз. Масалан, 1950 йилга нисбатан колхозда ҳар гектар ердан олинган ҳосил 8—9 центнердан ортган.

Колхозда ўтган йили аввалги йилга нисбатан пахта майдони 70—80 гектарга кенгайган-у, аммо ҳосил ошмаган. Қисқаси, ўтган йилларда пахта ҳосили гектарига 2 — 3 центнердан ошиб борган бўлса, 1954 йилга келганда ҳосил камайган.

— Бунга сабаб шуки, — дейди колхоз раиси Брухтий, — айрим бригада а'золари, энг аввало, бригада бошлиқлари ютуқлар олдида эсанкираб қолдилар. Улар ер унумдорлигини ошириш, пахтачиликда агротехника тадбирларини ўз вақтида сифатли қилиб амалга оширишга етарли э'тибор қилмадилар.

Раиснинг сўзи тўғри. Айрим бригадаларда ҳосил аввалги йилга нисбатан анча камайиб кетган. Масалан, колхозда илғор ҳисобланган Ма'руф Жўрабоев бошлиқ бригада а'золари ҳар гектар ердан 1953 йилдагига нисбатан 2 — 3 центнер кам ҳосил олган. Александр Черних, Григорий Атиясов ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳам йилига планни ошириб бажарар эдилар. Бу бригадаларда ҳам ўтган йили ҳосил 4—5 центнердан камайиб кетди.

— Ўтган йилнинг аччиқ сабоқларидан тегишли хулоса чиқариб олдик, — дейди раис, — колхозчиларимиз пахтачилик соҳасида ўтган йилда йўл қўйилган хатоларни такрорламаслик учун астойдил курашмоқдалар. Кўклам экишига тахт бўлиб турибмиз.

Бу йил колхоз а'золари 930 гектар ерга чигит экиш ва гектаридан камида 32 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилганлар. Бунинг учун пахта ерларининг ҳаммаси илғор агротехника қоидалари асосида ҳайдалди. Ҳайдаш олдидан пахта ерларига 3000 тонна маҳаллий ва гектарига 200 килограммдан минерал ўғит солинди.

Колхозчилар ер унумдорлигини ошириш учун алмашлаб экишга зўр аҳамият бермоқдалар. Алмашлаб экишни тўғри амалга ошириш — пахтадан мўл ҳосил олишда катта аҳамиятга эгадир. Вақти етган бедапоялар бузилиб, унга чигит экилади. Шу блан бирга бузилган беда ҳисобига албатта янги беда экилади. Бу тадбир ер унумдорлигининг узлуксиз ошишини та'мин этмоқда.

Ерни ишлашда 1-нчи МТСнинг Андрей Димов ва Николай Русинков ўртоқлар бошлиқ трактор бригадаларининг механизаторлари меҳнат намуналарини кўрсатдилар. Владимир Харитонов, Сергей Саенко, Иван Гончаренко сингари илғор тракторчилар ДТ—54 трактори блан ер ҳайдашда смена топшириғини ҳарвақт ошириб бажардилар.

Бу йил биринчи марта 72 гектар ер Т. С. Мальцев методида ишланди. Бу ерлар отвалсиз плуг блан 30—35 сантиметр чуқурликда ҳайдалди.

Пахтачилик масалалари юзасидан Тошкентда бўлиб ўтган кенгаш қатнашчиларининг Мурожаатини муҳокама қилиб, колхоз а'золари бу йил 300 гектар ерга чигитни 45х45, 200 гектар ерга 60х45, 100 гектар ерга 60х60 сантиметр схемасида квадрат ва тўғрибурчак шаклда уялаб экишга, қолган 330 гектар ерга қатор ораларини торайтириб экишга қарор қилдилар. Унумдор ерларга 60х60 сантиметр схемасида, қаттиқ, тошлоқ, кам унумдор ерларга эса, 45х45 сантиметр схемада чигит экилади.

Квадрат-уялаб чигит экишга тайёргарлик кўришда тракторларни, сеялкаларни ва бошқа хўжалик асбобларини ремонт қилиш барча механизатор ва колхозчиларнинг диққат марказида бўлди. 2 трактор бригадасидаги 8 та «универсал», сеялкалар ва бошқа қишлоқ хўжалик асбоблари, 8 та плуг, 50 та культиватор, 35 окучник, 120 борона, 60 та бричка ва шу сингарилар ремонти муддатидан олдин тамомланди.

Колхозда шўрхок ерлар ҳам бор. Ҳозир колхоз а'золари 300 гектар ернинг шўрини бир марта, 200 гектар ернинг шўрини икки марта ювдилар. Ерда нам запаси ҳосил қилиш мақсадида 200 гектарга яқин ерга яхоб берилди. Катта ва майда ариқлар чопилиб, тозаланди.

Ҳозир колхоз а'золари маҳаллий ўғит тўплаш ва бошқа дала ишларини қизғин давом этдирмоқдалар.

* * *

Фидокор колхозчилар пахтачилик блан бирга жамоат чорвачилигини ҳам тез сур'атлар блан ривожлантирмоқдалар. Колхозда бирнеча минг молга эга бўлган қорамолчилик, қўйчилик, чўчқачилик, йилқичилик, паррандачилик фермалари бор. Колхознинг малакали чорвадорлари молларни зоотехника қоидаларига тўғри амал қилган ҳолда парвариш қилиб, чорвачиликни ривожлантириш планини йил сайин ошириб бажармоқдалар.

Чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш асосан мустаҳкам ем-хашак ва моддий-техника базаси вужудга келтиришга боғлиқ. Колхоз чорвадорлари бу талабга амал қилиб, ўтган йилнинг ёзида 2600 тонна ўрнига 3700 тонна пичан, сомон, беда, ем, шулха, маккажўхори ва бошқаларни жамғардилар.

Колхоз фермаларида икки-уч йил ичида 3 та сигирхона, бузоқхона, чўчқахона, 4 та отхона ва бошқа чорвачилик бинолари қурилди.

Колхоз чорвачилигида қорамолчилик салмоқли ўринни эгаллайди. Фермада 487 та қора мол бор. Чорвадорлар қорамоллар сонини, айниқса маҳсулдор сигирларни кўпайтиришга алоҳида э'тибор бермоқдалар. Ҳозир 128 бош сигир бор. Бу йил қора моллар сони 510, сигирлар сони 135 тага етказилади.

Сигирларни тўғри асраш ва зотини яхшилаш кўплаб сут соғиб олишни та'минлаётир. Кейинги 3 — 4 йил ичида ҳарбир сигирдан соғиб олинаётган сут миқдори икки баравар ошди. Колхозда 58 та бушуев зот, 44 та жайдари ва 28 та остфриз зот сигирлар бор. Остфриз зот сигирларнинг бирнечтаси 1952 йилда Вревский совхозидан олиб келинган эди. Улар ҳозир колхозда урчитилиб, кўпайтирилмоқда.

Колхоз чорвадорлари бушуев зот сигирларни кўпайтириш учун ҳамма имкониятлардан фойдаланмоқдалар. Бу сигирлар кўп ва серёғ сут беради. Сутида 4,5—5,5 процентгача ёғ бор. Шунингдек бушуев зот сигирлар маҳаллий иқлим шароитига яхши кўникади ва турли касалликларга чидамлидир.

Сигирларни қўлда боқиш шароитини яхшилаш натижасида сут маҳсулоти ортмоқда. Масалан, 1954 йилда ҳарбир сигирдан 1300 килограммдан ортиқ сут соғиб олинди. Илғор сут соғувчилардан О. Соколова, М. Неробиева, А. Долгунова ва бошқалар ҳарбир сигирдан янада кўпроқ сут соғиб олдилар. Айрим бушуев зот сигирлардан 2000 — 3000 килограммгача сут олинди. Колхоз а'золари 1955 йилда ҳарбир сигирдан энг ками 2000 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилдилар.

Колхоздаги иккала қорамолчилик фермасининг чорвадорлари ўртасидаги социалистик мусобақада ўртоқ Е. Черняк бошлиқ ферма ғолиб чиқди. Ферма мудири Черняк кўпйиллик тажрибага эга бўлган моҳир чорвадордир. Шунинг учун колхоз а'золари зўр ишонч билдириб, уни Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат қилиб сайладилар.

Майин жунли ва яриммайин жунли қўй-эчкиларни кўпайтириш ҳам колхоз чорвадорларининг энг асосий вазифаси бўлиб қолди. Бу йил Самарқанд область, Қорақишлоқ районидан 40 та яриммайин жунли қўчқорлар келтирилади. Шу йўл блан колхозда жайдари қўйлар зоти яхшиланади.

Колхозда жамоат чорвачилиги изчиллик блан ривожлантирилмоқда ва сут, гўшт, жун, тери, тухум етиштириш кўпайтирилмоқда. Ўтган йили колхоз давлатга 24 тонна сут, 20 тонна гўшт, 3480 килограмм жун, 17 минг дона тухум, 103 дона тери ва бошқа маҳсулотлар топширди. Бундан ташқари госзакупка йўли блан 50 тонна ғалла, 60 тонна сут, 6 тонна гўшт, 10 минг дона тухум сотилди. Бунинг эвазига 3 та юк машинаси олинди.

Шуни айтиш керакки, колхознинг чорвачилик фермаларидаги сермеҳнат ишлар механизациялаштирилмаган. Бу, фермаларнинг энг катта камчилигидир. Фермалардаги ишларни албатта механизациялаштириш керак.

Қишлоқ хўжалигида ғаллачиликни ривожлантириш ҳам катта ва муҳим аҳамиятга эгадир. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг ғаллачиликни ривожлантириш тўғрисидаги тарихий қарорини изчиллик блан амалга ошираётган колхоз ғаллакорлари самарали натижаларга эришмоқдалар.

1954 йилда 1400 гектар ерга дон экилган бўлса, бу йил ғалла майдони 1500 гектар етказилади.

Колхозда боғдорчилик, полизчилик ҳам кенгаймоқда. Колхознинг 30 гектар ерида боғ ва узумзори бор. Ўтган йили 57 гектар ерга сабзавот ва полиз экинлари экилди. Бу йил полиз ва сабзавот экинлари 90 гектарга, боғ ва узумзорлар 45 гектарга етказилади.

Асаларичилик кўптармоқли колхоз хўжалигининг бир қисмидир. Колхозда 105 уя асалари бор. Булардан ҳар йили кўплаб асал олинмоқда. Болалар боқчаси, ясли асал блан та'минлаб турилади.

Колхоз а'золари қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини бундан кейин ҳам тез сур'атлар блан ривожлантириш, колхоз экономикасини янада мустаҳкамлаш учун фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатиб ишламоқдалар.

Б. ЖАЛИЛОВ.

НЕМИС ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИ ЭКОНОМИКА ИНСТИТУТИНИНГ НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

БЕРЛИН, 12 март. (ТАСС). АДН агентлигининг хабар беришича, кеча Берлинда немис Фанлар академияси экономика институтининг «Германия Демократик Республикасида капитализмдан социализмга ўтиш даври» деган темада теоретик конференцияси очилди.

Конференцияда СЕПГ Марказий Комитетининг секретари профессор Фред Эльснер доклад қилди.

Конференция вақтида «ГДРда социалистик қурилишнинг тарихий шароитлари», «ГДРда капитализмдан социализмга ўтиш даврида қишлоқ хўжалигининг ривожланиши», «ГДР экономикасининг планли пропорционал ривожланиши», «ГДРнинг халқ саноати корхоналарининг рентабельлиги ва меҳнат унумдорлигини ошириш учун кураш», «ГДРда ишчиларнинг иш ҳақи ва ишлабчиқариш нормалари» ва бошқа махсус темаларни муҳокама қилиш учун секциялар ишлайди.

Конференция 4 кун давом этади.

ВАРШАВАДА ПИАНИНОЧИЛАРНИНГ ШОПЕН НОМИДАГИ ХАЛҚАРО КОНКУРСИ

ВАРШАВА, 12 март. (ТАСС). Варшавада пианиночиларнинг Фредерик Шопен номидаги 5-нчи халқаро конкурси давом этмоқда. Ма'лумки, конкурснинг биринчи даврасида 74 пианиночи қатнашган эди. Конкурснинг иккинчи даврасида дун'ёдаги 16 мамлакатдан 41 пианиночи қатнашди.

Кеча конкурснинг иккинчи даври тамом бўлди. Бугун Варшавада ўтказилган матбуот конференциясида иккинчи давранинг натижалари э'лон қилинди. Конкурснинг учинчи, охирги, даврасида 9 мамлакатдан 20 музикачи қатнашади. Учинчи даврада қатнашадиган кишилар орасида олтита совет пианиночиларининг ҳаммаси бор.

ФРАНЦИЯ МИЛЛАТ МАЖЛИСИДА

Жак Дюкло баёноти

ПАРИЖ, 12 март. (ТАСС). Парламент фракциялари раисларининг кенгашида ишлаб чиқилган кун тартиби проекти кеча Миллат мажлисида муҳокама қилинган вақтда коммунистлар парламент группасининг раҳбари Жак Дюкло нутқ сўзлади. У, Дюклонинг номидан сохта имзо қўйилиб, Республика кенгаши а'золарига юборилган қалбаки хат тўғрисида ўз талабининг муҳокама қилиниши кун тартиби проектида кўзда тутилмаганлиги ҳақида таажжубланганлигини билдирди. «Бу қалбаки хат, — деди Дюкло, — Ғарбий Германияни қуроллантириш тарафдорлари томонидан ўйлаб чиқарилган эди. Ғарбий Германияни қуроллантириш тарафдорлари Республика кенгашида Париж битимларини ратификация қилиш тўғрисида бўладиган мунозаралар олдидан э'тиборни бошқа томонга жалб этиш мақсадини кўзда тутадилар».

Дюкло ўзига тўнкалган мазкур хат провокацион мақсадларни кўзда тутганлигини ва Франция Коммунистик партиясининг бошқа арбоблари номидан ёзилган ана шундай қалбаки хатлар илгари ҳам тарқатилганлигини та'кидлади. Дюкло айтдики, Жан-Поль Давид бошчилигидаги «Тинчлик ва озодлик» деб аталган антикоммунистик ташкилот ана шундай сохта хатларни ўйлаб чиқармоқда. Дюкло ҳукуматга шундай савол берди: ҳукумат ана шу ташкилотнинг Франция манфаатларига хилоф бўлган ўз ишларини давом эттиришига қачонгача йўл қўяберар экан?

Ҳиндистон бош министри Неруга суиқасд

ЛОНДОН, 12 март. (ТАСС). Рейтер агентлиги мухбирининг Нагпурдан (Ҳиндистон) хабар беришича, бугун эрталаб Ҳиндистон бош министри Неру тушиб бораётган машинага нома'лум киши сакраб чиқиб, Неруга пичоқ ўрмоқчи бўлган. Неру уни машинадан итариб юборган. Бош министр машинасини мотоциклларда қўриқлаб келаётган соқчилар суиқасд қилмоқчи бўлган кишини қамоққа олганлар.

Ҳиндистон бош министри Неру баёноти

ДЕҲЛИ, 13 март. (ТАСС). 12 мартда қилинган суиқасд тўғрисидаги хабарлар муносабати блан Ҳиндистон бош министри Неру Нагпурга (Мадхья Штати) ана шу воқиа ҳақида баёнот бериш учун матбуот вакилларини чақирди. «Мен, — деди Неру, — ана шу воқиа тўғрисида ҳаммадан кўпроқ хабардорман, чунки бошқалардан кўра қулайроқ ўринда туриб, бўлган воқиани кўраолдим. Мен усти очиқ машинада эдим ва шу сабабдан ҳамма нарсани яққол кўриб турдим. Машина шаҳар атрофидан шаҳарга келиб кирди. Менинг чап томонимда губернатор, ўнг томонимда эса бош министр ўтирган эди. Машина иккинчи кўчага бурилишда велосипедга ўтирган рикш тўсатдан машинага ўзини ташлади. Машина тўхтаб қолди. Мен бу кишини ўз кўзим блан кўрдим. У эҳтимол менга петиция ёки бирор хат топширишни истагандир, деб ўйладим. Ана шу киши машинанинг зинасига сакраб чиққанида губернаторнинг ҳарбий секретари ва маҳаллий полициячилар уни ушлаб олдилар. Бутун воқиа 10 секунд ичида бўлиб ўтди. Бу воқиани муболаға қилиш керак эмас. Бу воқиа ажиб бир кишининг ҳуружидир ва унга катта аҳамият бериш керак эмас».

Жаҳон Тинчлик Кенгаши Бюросининг мажлиси

ВЕНА, 12 март. (ТАСС). Жаҳон Тинчлик Кенгашининг секретариати бугун қуйидаги ахборотни э'лон қилди:

1955 йил 11 мартда Венада Жаҳон Тинчлик Кенгаши Бюросининг мажлиси очилди.

Кун тартибида қуйидаги масалалар турипти: атом уруши тайёрланишига қарши жаҳон кампаниясини кучайтириб юбориш тўғрисида ва 1955 йил 22—29 майда Хельсинкида тинчликсевар кучлар вакилларининг Жаҳон ассамблеясини ўтказиш тўғрисида.

Бюронинг ишида, жумладан, бюронинг қуйидаги а'золари ва таклиф қилинган кишилар қатнашмоқда:

Физик Жон Бернал (Буюк Британия), Жаҳон Тинчлик Кенгаши Бюроси раисининг ўринбосари;

Эжени Коттон (Франция), Жаҳон Тинчлик Кенгаши раисининг ўринбосари, Халқаро демократик хотин-қизлар федерациясининг раиси;

Артур Лундквист (Швеция), ёзучи, Жаҳон Тинчлик Кенгаши раисининг ўринбосари;

Габриэль д'Арбусье (Қоратанлилар Африкаси), адвокат, Жаҳон Тинчлик Кенгаши раисининг ўринбосари;

Профессор Д. Косамби (Ҳиндистон);

Пастор Франсис Боск (Франция);

Илья Эренбург (СССР), ёзучи;

Николас Гильен (Куба), шоир;

Цай Тин-кай (Хитой), депутат;

Профессор Вальтер Фридрих (Германия Демократик Республикаси), Немис фанлар академиясининг президенти;

Вильгельм Эльфес (Германия федерал республикаси), Бирлик, тинчлик ва озодлик учун курашучи немислар союзининг раиси;

Анна Зегерс (Германия Демократик Республикаси), ёзучи;

Пастор Рагнар Форбекк (Норвегия);

Кинкадзу Сайондзи (Япония) собиқ сенатор, «Нисио ниппон симбун» газетаси ношири;

Нобуо Кусано (Япония), Токио университетининг профессори;

Леон Бручковский (Польша), Польша ёзучилар союзининг раиси.

Бюро ўз ишини давом эттирмоқда.

Вьетнамда Жаҳон Тинчлик Кенгаши мурожаатига имзо тўплаш

ХАНОЙ, 12 март. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги хабар беради:

10 мартда Ханойда атом қуролини тақиқлаш ҳақидаги Жаҳон Тинчлик Кенгаши Мурожаатига имзо тўплаш кампаниясининг очилиш тантанаси бўлди.

Митингга қатнашган демократик партияларнинг, оммавий ташкилотларнинг ва диний доираларнинг 500 дан ортиқ вакиллари Мурожаатга биринчи бўлиб қўл қўйдилар.

Имзо тўплаш юзасидан 11 мартдан бошлаб бошланган кампания ҳукумат муассасаларида, мактабларда ва Ханойнинг саноат корхоналарида ўтказилади.

Тошкентда

Ўзбекистон ССР халқ рассоми В. Кайдаловнинг ижодига бағишланган виставка

Н. Меламед фотоси.

Рассом В. Кайдалов асарларининг виставкаси

Яқинда Ўзбекистон совет рассомлари союзида Ўзбекистон ССР халқ рассоми В. Кайдалов асарларининг виставкаси очилди. Виставкага рассомнинг юзга яқин тасвирий ва график асарлари қўйилган.

Рассомнинг «Партия чақириғи блан МТС га — ишга», «Улуғ Ленин ёритди йўлимизни», «Сен бугун қанча пахта тердинг» каби ҳаммага ма'лум бўлган плакатлари виставкадан ўзига муносиб жой эгаллаган.

Томошабинлар В. Кайдаловнинг В. И. Ленинга бағишланган серияли суратларини завқланиб кўздан кечирмоқдалар. Бу сериядаги асарлар орасида «Ленин Разливда» ва «Ленин шахмат тахтаси ёнида» суратлари айниқса э'тиборни жалб этади.

Бундан ташқари, виставкада рассомнинг рус ва ўзбек адабиёти асарларига чизган иллюстрациялари кенг намойиш қилинган.

Рассомнинг виставкага қўйилган Бухоро архитектураси ёдгорликлари этюдлари, шунингдек тоғларда ишланган этюдлари унинг ҳаётни, жонажон ўлка тарихини кун сайин чуқур ва ижодий тарзда ўрганаётганлигидан дарак беради.

Виставка зўр қизиқиш блан томоша қилинмоқда.

Корейс театрининг гастрольлари

Яқин кунлари Тошкентга гастрольга Талдиқўрғон область корейс музикали драма театри келади.

Театр репертуарида «Сирень боғида», «Макр ва муҳаббат» спектакльлари, Тхай Дян Чуннинг «Хинбу ва Нарбу» номли музикали комедияси, шунингдек Совет Иттифоқи халқларининг қўшиқ ва рақсларидан иборат катта концерт программаси, ше'р ва ҳикоялар бор.

Театрнинг хор коллективи «Яшасин бизнинг давлатимиз», «Партия йўлбошчимиз», «Оҳ, ёмон бўлди-ку» ва бошқа қўшиқларни ижро этади.

Театр коллективи гастроль вақтида областьнинг Юқоричирчиқ, Ўртасарой, Ўртачирчиқ, Қуйичирчиқ, Оққўрғон, Янгийўл, Бекобод, Бўка районларида, шунингдек бошқа областьларда ҳам меҳмон бўлади.

Корейс театрининг гастрольлари август ойининг охирларигача давом этади.

Оранжерея ва гул кўчатзорларида

Шу кунларда Тошкент оранжереялари ва кўчатзорларида гул ўтқазиш ишлари қизғин тус олмоқда. Турли хил гулларни ва гул кўчатларини парвариш қилишга катта аҳамият берилмоқда.

Шаҳар гулчилари гиламнусха гуллар кўчатининг бир ярим миллионга яқин илдизларини тайёрлаб қўйдилар. Бу кўчатлар шу йил шаҳарнинг скверлари, майдонлари, паркларига ва проспектларнинг четкаларига ўтқазилади.

Ёзда ўтқазиладиган гулларнинг 300 мингдан ортиқ кўчатлари тайёрлаб қўйилди. Булар орасида сальвин, флокус, шунингдек георгин, гладиолус, лола ва бошқалар бор.

Тошкент гулчилари фақат Ўзбекистон пойтахтинигина эмас, балки республикамизнинг бошқа жойларидаги гул кўчатзорларини, Ўрта Осиё ва Қозоғистоннинг кўпгина шаҳарларини ҳам хилма-хил гул кўчатлари блан та'минлаб турадилар. Улар шаҳардаги гул магазинларига гул уруғлари ва илдизларини, ҳар турли цитрус ўсимликларининг кўчатларини ҳамда манзарали ўсимликларни кўплаб етказиб бермоқдалар. Гулчилар гулларни парвариш қилиш ва кўчат ўтқазиш соҳасида катта муваффақиятларни қўлга киритаётирлар.

Яқинда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Р. Шредер номидаги мевачилик институтининг кўчатзоридан ҳархил мевали ўсимликлар келтирилди. Шунингдек яқин кунлар ичида Закавказьедан 1500 туп пальма кўчати келтирилади. Бу ўсимликлар республикамиз пойтахтининг ҳуснига ҳусн қўшади.

Американи провокаторлар ва уларнинг ҳомийлари фош қилинди

НЬЮ-ЙОРК, 12 март. (ТАСС). Нью-Йоркнинг Фоли-скверидаги федерал судда Коммунистик партия раҳбарларидан 13 киши ҳимоячиларининг улар ишини қайтадан кўриш тўғрисидаги илтимосини қараб чиқиш давом этмоқда. Ҳимоячиларнинг ана шу илтимосига асос бўлган факт шуки, бу иш юзасидан қораловчи асосий гувоҳларнинг бири — ФБР (Америка охранкаси.—**Редакция**) агенти ва АҚШ юстиция министрлигининг «коммунизм бўйича штатли эксперти» Харви Маршалл Матусоу бир вақтлар қораловчи вакиллардан бирининг, я'ни прокурор ёрдамчиси Рой Коннинг фармойишига мувофиқ, ана шу судда ёлғон гувоҳлик берганлигини э'тироф қилди.

Матусоу ўзининг ёлғон гувоҳлик берганлигини америка матбуотида э'лон қилинган махсус ҳужжатда э'тироф қилганлиги тўғрисида хабар берилган эди. Ана шу ҳужжатда Матусоунинг 13 кишининг иши юзасидан сохта гувоҳлик берганлиги тўғрисида батафсил гапирилади. Матбуотда э'лон қилинган бошқа бир ҳужжатда Матусоунинг кон-руда саноати ва қуючилар саноати мустақил касаба союзининг раҳбарларидан бири Клинтон Женкс иши юзасидан судда сохта гувоҳлик берганлиги тўғрисида батафсил гапирилади. Женкс ана шу сохта гувоҳлик блан тюрьмага ҳукм қилинган эди. Женкснинг ҳимоячиси ҳам унинг ишини қайтадан кўриб чиқишни илтимос қилди. Ҳозирги вақтда Женкс ҳимоячисининг илтимоси Эль-Пасо (Техас штати) федерал судида кўрилмоқда. Қораловчилар бу ишнинг қайтадан кўриб чиқилишига халақит бериш учун ҳарқандай йўллар блан уринмоқдалар.

Фоли-сквер судида Матусоу Компартиянинг 13 раҳбари иши юзасидан ёлғон гувоҳлик берганлиги ҳақидаги баёнотини яна та'кидлади. У, ана шундай ёлғон гувоҳлик бериш судда давлат қораловчиси бўлган кишилардан бири, я'ни прокурорнинг илгариги ёрдамчиси Рой Кон томонидан савол ва жавоб тариқасида ўзи учун тайёрлаб берилганлигини айтди. Ҳимоячилар ана шу савол ва жавобларнинг машинкада босилган текстларини судга тақдим этдилар. Коннинг фармойишига мувофиқ, Матусоу ана шу савол ва жавобларни ёдлаб олган. 13 кишининг иши юзасидан ўтказилган судда прокурорнинг иккинчи ёрдамчиси бўлган А. Блиндер судга чақирилди. А. Блиндер ана шу рўйхатдаги қўлёзмалар Конники эканлигини тасдиқлади. Ҳозирги вақтда ҳимоячилар Матусоунинг судда берган гувоҳлиги ана шу рўйхатга Кон қўли блан ёзилганлигини исбот қилдилар.

Шундай қилиб, 13 раҳбарга қарши қўйилган айбнинг асосий «тезиси» рад этилди. Ана шу «тезис» асосида 13 раҳбар тюрьмага ҳукм қилинган эди ва қамаб қўйилган эди. Ана шу асосий «тезис» рад этилишига қарамай, бу раҳбарлар—Элизабет Гэрли Флинн, Клодия Жонс, Бетти Ганнет, Виктор Жером, Александр Биттлмен, Петтис Перри, Александр Трахтенберг, Альберт Лэннон, Луис Войнсток, Жорж Блэйк Чарни, Арнольд Жонсон, Жекоб Майндл ва Уильям Уэйнстоунлар шу вақтгача тюрьмадан чиқарилгани йўқ. Давлат қораловчи вакиллари эса уларнинг ишини қайтадан кўриб чиқишга ҳарқандай йўллар блан халақит бермоқдалар.

Ана шу сохта ишнинг фош қилинганлиги орқасида юз берган шармандагарчиликни хас-пўшлаб ўтиш учун ҳозирги вақтда Америка ма'мурлари Матусоуни қўрқитишга ва уни ўз э'тирофларидан воз кечиш учун мажбур қилишга уринмоқдалар.

Аммо, Матусоунинг фош қилинганлиги натижасида жамоатчиликда қолган кучли таассуротни ҳечнарса бўшаштираолмайди. «Нью-Йорк таймс» газетаси 10 мартдаги редакцион мақоласида «юстиция министрлиги томонидан ва ҳукуматнинг бошқа органлари томонидан штатли айғоқчилардан фойдаланилаётганлигига» қарши бутун мамлакатда норозилик кучайиб кетганлигини э'тироф этади.

Матбуотда Америка ма'мурлари АҚШдаги прогрессив партиялар ва ташкилотларни та'қиб этиш учун шу вақтгача фойдаланиб келган ва ҳозирда ҳам фойдаланаётган Матусоу каби бошқа провакатор, сохта гувоҳлар ҳам борлигини кўрсатучи фактлар келтирилади. Яқинда «Прогрессив» журнали Иммиграция ва натурализация масалалари блан шуғулланучи ҳукумат бошқармасининг бир ўзидагина 35 та штатли агент-провокатор борлигини, ёлғон гувоҳлик беришни касб қилиб олган 50 киши юстиция министрлигида ишлаётганлигини, улар турли судларда ва конгресс комиссияларида бўлган текширишларда чиқиб сўзлаганликлари учун кунига 25 доллардан пул олаётганликларини ёзди.

«Нэйшн» журнали ана шу полиция агентларидан кўпларининг номини э'лон қилган эди. «Нью-Йорк геральд трибюн» газетасининг обзорчиси Стюарт Олсоп «Нэйшн» журналида номлари кўрсатилган агентлардан бири бўлган ва 60 текширишда гувоҳлик берган Поль Краучнинг прогрессив касаба союз арбоби Гарри Бриджес, Жекоб Берк иши юзасидан ва Смит қонунининг Филадельфиядаги қурбонлари иши юзасидан чиқиб гапирганида ёлғон гувоҳлик беришда фош қилинганлигини та'кидлади. Бошқа бир агент— Хьюиттни ёлғон гувоҳлик берганлиги учун суд жавобгарлигига ҳам тортмоқчи бўлган эдилар. Аммо, унинг ишини хаспўшлаб кетдилар ва бу иш кўрилмай қолди. «Нэйшн» журналида номлари айтилган провокаторлардан бири— Мэннинг Жонсон ҳам ёлғон гувоҳлик берганлиги учун фош қилинган эди. Аммо, у ҳам суд жавобгарлигидан қочиб қутулаолди.

«Дейли уоркер» газетаси қуйидагиларни ёзди: «Ҳатто консерватор доиралар ҳам ана шу провокаторларга нафрат блан қараётганликларига қарамай, юстиция министрлиги сиёсий партияларни ва юстиция министрлигининг нуқтаий назарига хилоф фикрда бўлган айрим кишиларни та'қиб этиш мақсадида сохта гувоҳлардан фойдаланиш системасини сақлаб қолиш учун шу провокаторларни зўр бериб ҳимоя қилмоқда».

АҚШ Коммунистик партияси Миллий комитетининг раиси Уильям З. Фостер юстиция министрлиги томонидан мамлакатдаги прогрессив ишчилар ҳаракатидан ўч олиш учун вужудга келтирилган провокация, жосуслик ва сохта гувоҳлик системасини характерлаб, «Дейли уоркер» газетасида қуйидагиларни ёзди:

«Матусоулар ва уларга ўхшаш кишилар ёлғон гувоҳлик беришда айбдор бўлиб, тюрьма жазосига сазовор эканлар, уларни ёлғон гувоҳлик беришга ўргатган ва уларга ёлғон уйдирмаларни билдириб турган ҳукумат юристлари ва қораловчилар улар блан баравар даражада ёки кўпроқ даражада айбдор эмасмилар?..»

ЧАНКАЙШИЧИ БАНДИТЛАРНИНГ БИРМА, ЛАОС ВА ТАИЛАНДДАГИ ҲАРАКАТЛАРИ ТЎҒРИСИДА СИНЬХУА АГЕНТЛИГИНИНГ ХАБАРИ

ПЕКИН, 13 март. (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради: Чан Кай-ши қўшинларининг қолдиқлари Қўшма Штатларнинг буйруғига мувофиқ, Бирма, Лаос ва Таиланднинг чегара районларида ўз ишларини кучайтирмоқдалар.

Рейтер агентлигининг билдиришича, Бирмадаги чанкайшичи бандитлар Лаос тупроғига ўтганлар ва бу мамлакат территориясида юз миля ичкари кириб борганлар. Хабар беришларига кўра, гоминданчи қўшинлар Лаосда уруш даврида фойдаланилган эски аэродромни тикладилар. Яқинда чанкайшичи қўшинлар самолётлардан парашютларда ташланган қурол-яроғ, ўқ-дори ва бошқа анжомларни олганлар.

Матбуотнинг Лаосдан олган хабарларида айтилишича, чанкайшичи қўшинлар Лаос территориясида уруш ҳаракатларини кучайтирганлар. Чанкайшичи қўшинларнинг шу йил январь ва февраль ойида Муонг-Ксин районига ўтиб олган бир группаси Лаос ва Бирманинг чегара районларида кўпгина ҳарбий таянч пунктларини вужудга келтирган. Чанкайшичи бандитларнинг Лаосдаги Хоуи-Саи ва Фонг-Сали районларида ҳаракат қилаётган бошқа бир группаси ҳам уруш операцияларига тайёрланмоқда. Хабарда айтилишича Чанкайшичи қўшинларнинг қолдиқлари Фонг-Сали вилоятида Патет-Лао қуролли кучлари гуруҳланаётган районга ҳужум қилишга тайёрланмоқдалар.

«Нью таймс оф Бирма» газетаси яқинда қуйидагиларни билдирди: Январь ойининг охиридан тортиб февраль ойининг ўрталаригача Хоуи-Саи вилоятидаги Муонг-Ксин районига транспорт самолётларида парашютлар блан чанкайшичи қўшинлар туширилган.

«Нью таймс оф Бирма» газетаси яқинда қуйидагиларни та'кидлади: Лаос-Бирма-Таиланд уч бурчагида гоминданчи қўшинлар томонидан вужудга келтирилган агрессив базалар гоминданчилар блан иттифоқ тузган ажнабийларнинг гоминданчилар блан яна тил бириктирганлиги натижасидир. Бу пландан кузатилган мақсад—Хитойни қўшинлар блан ва ҳарбий базалар блан қуршаб олишдан иборат. Газеталар чанкайшичи қўшинларнинг Лаосга бостириб кирганлиги Женва кенгашининг Лаосда яраш ҳақида тузган битимининг бажарилишини қийинлаштиради, деб та'кидламоқдалар. Бирма газеталари, чанкайшичи қўшинларнинг Қўшма Штатлар қутқуси блан зўр бериб ҳаракат қилаётганликлари Бирманинг хавфсизлигига таҳдид қилади, деб ёзмоқдалар.

АҚШда атом қуролининг синаб кўрилиши

НЬЮ-ЙОРК, 14 март. (ТАСС). Америка матбуотининг хабарларига қараганда, 18 февральдан 12 мартгача бўлган даврда Лас-Вегас ёқинидаги (Невада штати) махсус полигонда атом қуроли синаб кўрилган. Газеталарнинг қайд қилиб ўтишича, турли кучга эга бўлган беш бомба портлатилган. Бир бомба самолётдан ташланган, бошқалари 90 метр баландлигидаги махсус башняларга осиб қўйилиб портлатилган.

Иден музокаралар олиб бормоқ учун Анқарага келади

ИСТАМБУЛ, 12 март. (ТАСС). «Жумҳурият» газетасининг хабар беришига қараганда, Иден 16 мартда Туркияга келади ва Англиянинг Туркия—Ироқ пактига қўшилиши масаласини Анқарада муҳокама қилади.

ҚОҲИРА 11 март. (ТАСС). «Алжумҳурия» газетаси Англия ташқи ишлар министри Иденнинг яқинда Туркияга келиши масаласига тўхталиб, Иден «Туркия ҳукумати блан араб мамлакатларини Туркия—Ироқ пактига қўшилишга қандай қилиб кўндириш масаласини, шунингдек Англиянинг шу пактга қандай шартлар блан қўшилиши мумкинлигини муҳокама қилади», деб ёзмоқда.

Италияда забастовка ҳаракати

РИМ, 12 март. (ТАСС). Сицилиядаги Палермо, Мессин, Катания, Порто-Эмпедокле портларининг меҳнаткашлари Генуа портидаги ремонт устахоналари ишчиларининг ўз иқтисодий манфаатларини ва касаба союз ҳуқуқларини ҳимоя қилиб 50 кундан бери забастовка қилаётганликларига ҳайрихоҳлик билдириш юзасидан кеча 24 соатлик забастовка ўтказдилар.

Газеталарнинг хабар беришига қараганда, Сульчис (Сардиния) кўмир ҳавзаси kончиларининг кон ма'мурияти томонидан 1500 меҳнаткаш ишдан ҳайдалмоқчи бўлганига қарши норозилик юзасидан бошланган ва кеча тамом бўлган забастовкаси уюшқоқлик блан ўтган. Бу забастовкани маҳаллий аҳоли ҳам актив равишда қўллаб-қувватлаган.

СУД ЗАЛИДАН

Қотил ўлим жазосига ҳукм қилинди

Мирза Маҳкамов 1947 йилда қамоқ муддатини ўтаб чиққач, бирор жойда ишлаб, ҳалол меҳнат блан кун кечириш ўрнига саноат моллари блан чайқовчилик қилиб юради ва жиноят устида қўлга тушиб, 6 йилга ҳукм қилинади.

У бу муддатни ўтаб чиққандан кейин ҳам тинч юрмайди. Яна чайқовчилик ва безорилик блан шуғулланади. Ниҳоят у ўзи яшаб турган уйга эга бўлиш ва ундаги мол-мулкка ўзи хўжайин бўлиш мақсадида шу йил 16 январь, кеч соат 5 да 80 ёшга кирган отаси Дўсмуҳамедовни пичоқлаб ўлдиради.

Яқинда Тошкент область судининг жиноят судлов коллегияси ўзининг очиқ судида қотил Мирза Маҳкамовнинг жиноий ишини кўриб чиқиб, СССР Олий Совети Президиумининг «Қасддан одам ўлдирганлиги учун жиноий жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»ги фармонига мувофиқ уни энг олий жазо—отиб ўлдиришга ҳукм қилди.

Залдагилар ҳукмни зўр қониқиш блан кутиб олдилар.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/III да **Май тўкилди**, 16/III да **Юрак сирлари**.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 15/III да Ўзбекистон давлат филармонияси **ашула ва рақс ансамблининг концерти**. Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

«РОДИНА», НАВОИЙ номли, «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ». «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» кинотеатрларида—янги чехословак бадиий фильми **Тамоша бўлади!**

«ИСКРА» — **Ганга**.

«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» кинотеатрида — 15, 16, 17/III эрталаб соат 10 да венгер фильми **Ярмаркадаги ҳодиса**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
16 мартда
«АЖОЙИБ ТУШЛАР КЕЧАСИ» АТТРАКЦИОНИ.
Янги программада
цирк тамошалари.
Тамоша кеч соат 8 да бошланади.

Кисловодская кўча, 3-нчи линия, 10-нчи уйда туручи **Иброҳим Хўжаевич Исмоиловнинг** Молотов кўчаси, 31-нчи уйда туручи Тўхта Каримовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район, 3-нчи участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34 **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор—36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 135. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими —132, Хатлар бўлими — 132, Секретариат — 34048, Э'лонлар бўлими—38142.

Р. 02274. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № А — 1391.